

23/2003. (VI. 24.) BM-IM együttes rendelet

a belügyminiszter irányítása alá tartozó nyomozó hatóságok nyomozásának részletes szabályairól és a nyomozási cselekmények jegyzőkönyv helyett más módon való rögzítésének szabályairól

A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 604. §-ának (3) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján - a legfőbb ügyéssel egyetértésben - a következőket rendeljük el:

ELSŐ RÉSZ

- 1. §** (1)¹ E rendelet hatálya a Rendőrség által folytatott büntetőeljárásokra terjed ki.
(2)² A Rendőrség nyomozó hatóságai - szakmai feladataiknak megfelelően - nyomozó szervekre tagozódnak.

I. Fejezet

A Be. 35. §-ához (A nyomozó hatóság feladata)

- 2. §**³ A Rendőrség a nyomozást, illetve az egyes nyomozási cselekményeket, valamint a feljelentés kiegészítését akkor végzi önállóan, ha az ügyész ezeket a hatáskörébe utalta, vagy nem rendelkezik másként.

A Be. 36. §-ához (A nyomozó hatóságok)

- 3. §**⁴ E rendelet alkalmazásában:
- a)* *nyomozó hatóság*: a rendőrkapitányság, a rendőr-főkapitányság, a Készenléti Rendőrség (a továbbiakban: KR), a Repülőtéri Rendőr Igazgatóság (a továbbiakban: RRI), valamint az Országos Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: ORFK),
 - b)* *nyomozó szerv*: a nyomozó hatóságnak az a szervezeti egysége, amelyik a külön jogszabályokban meghatározott hatásköri és illetékességi szabályok alapján a nyomozást végzi.

A Be. 43. §-ához (A terhelt)

- 4. §** (1) A gyanúsított a Be.-ben meghatározott jogait - a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel - az első kihallgatása időpontjától gyakorolhatja.
(2) A gyanúsított védelemhez való jogát a vele szemben - a nyomozó szerv által a bűncselekmény miatt - elsőként foganatosított büntetőeljárás cselekmény időpontjától kell biztosítani.
(3) A (2) bekezdés alkalmazása szempontjából irányadó különösen a gyanúsított első kihallgatására szóló idézés kibocsátásának, illetve a vele szemben személyi szabadsága elvonásával járó kényszerintézkedés, körözés, elfogatóparancs elrendelésének az időpontja.

(4)⁶ A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 33. §-a (1) bekezdésének *a)* pontja alapján elfogott és előállított személyt az elfogás, illetve az előállítás kezdetétől megilleti a védelemhez való jog.

A Be. 44. §-ához (A védő)

5. §⁷ A gyanúsított első kihallgatása kezdetén, illetve, ha az eljárás során a Be. 46. §-ának *a)*-*d)* és *f)* pontja alapján a védelem kötelezővé vált, a gyanúsított legközelebbi folytatólagos kihallgatása kezdetén a gyanúsítottnak a védő meghatalmazására, illetőleg kirendelésére vonatkozó nyilatkozatát jegyzőkönyvbe kell foglalni.

6. §⁸ A fogva tartás elrendelését követően - a 4. § (4) bekezdése esetén az elfogástól, illetőleg az előállítástól kezdődően - a gyanúsított első kihallgatása előtt biztosítani kell, hogy védőt hatalmazhasson meg.

7. § (1) A nyomozó szerv a meghatalmazás átvételét, illetőleg a kirendelt védő személyéről történt tudomásszerzést követően vizsgálja, hogy

a) a meghatalmazás az arra jogosulttól származik-e,

b) a meghatalmazott, illetve kirendelt védővel szemben megállapítható-e a Be. 45. §-ának (1) és (2) bekezdésében meghatározott kizárási, vagy az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény 7. §-ában meghatározott összeférhetlenségi okok valamelyike.

(2)⁹ A nyomozó szerv akkor is köteles átvenni a meghatalmazást, ha megítélése szerint az ügyvéddel vagy az európai közösségi jogással szemben kizárási vagy összeférhetlenségi ok áll fenn.

(3)¹⁰ Ha a nyomozó szerv álláspontja szerint az ügyvéd, illetőleg az európai közösségi jogász az ügyben védőként nem járhat el, a nyomozó szerv a meghatalmazást a kizárási, illetőleg az összeférhetlenségi ok észlelése esetén haladéktalanul - álláspontját alátámasztó iratokkal együtt - megküldi a nyomozásról rendelkező ügyészhez.

(4) A védő kizárása kérdésében hozott bírói határozat jogerőre emelkedéséig a védő gyakorolhatja jogait.

8. §¹¹ Védő kirendelése esetén a kirendelő határozatnak tartalmaznia kell az eljáró nyomozó szerv megnevezését, a gyanúsított nevét, lakcímét, a gyanúsításban közölt bűncselekménynek a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) szerinti megnevezését, a kirendelésre való utalást és az ügyvéd, illetve az európai közösségi jogász megnevezését.

9. § (1) Ha a gyanúsított a kihallgatása előtt arra hivatkozik, hogy már előzetesen védőt hatalmazott meg, és a kihallgatásáról a védő értesítését kéri, a nyomozó szerv - telefaxon vagy elektronikus úton, ha ez nem lehetséges, távbeszélőn - értesíti a védőt.

(2) A védőt - a késedelmet nem tűrő eljárási cselekményeken kívül - kellő időben, legkevesebb huszonnégy órával korábban, a hely és időpont megjelölésével értesíteni kell azokról az eljárási cselekményekről, amelyeken a Be. alapján jelen lehet.

(3) Ha a nyomozási cselekményről a védőt értesítették, de azon nem jelent meg, ezt a gyanúsítottal közölni kell és tájékoztatni kell arról, hogy a védő távolmaradása az eljárási cselekmény elvégzésének nem akadálya.

(4) A védő értesítésével, illetve a megjelenésével vagy távolmaradásával kapcsolatos tényeket a kihallgatásról készült jegyzőkönyvben fel kell tüntetni.

10. § (1) Ha a védő az eljárást akadályozza, vagy annak rendjét zavarja, illetőleg eljárási kötelezettségét megszegi - és az akadályozás, a rendzavarás vagy az eljárási kötelezettség megszegése a nyomozó szerv megítélése szerint olyan súlyú, hogy rendbírság kiszabását teszi szükségessé - a nyomozó szerv vezetője előterjesztést tesz az ügyészhez.

(2)¹² Ha a védő azt követően, hogy az (1) bekezdésben meghatározott magatartása miatt rendbírsággal sújtották, ismét az eljárást akadályozó, vagy annak rendjét sértő magatartást tanúsít, illetőleg megszegi eljárási kötelezettségét és annak súlyossága miatt a nyomozó hatóság vezetője - az ügyvéddel és az európai közösségi jogással szembeni fegyelmi eljárás megindítása érdekében - az ügyvédi kamara értesítését indokoltnak tartja, írásban értesíti az illetékes ügyvédi kamarát. Ha a védő

ismételt eljárást akadályozó magatartása, rendzavarása vagy az eljárási kötelezettségének megszegése a nyomozó hatóság megítélése szerint olyan súlyú, hogy az a Be. 161. §-ának (1) bekezdése alapján ismételt rendbírság kiszabását teszi szükségessé, a nyomozó hatóság vezetője előterjesztést tesz az ügyészhez.

(3) Ha a nyomozó hatóság vezetőjének értesítése nyomán az ügyvédi kamara nem indít fegyelmi eljárást az ügyvéd ellen, a nyomozó hatóság vezetője - az ügyvéddel szembeni fegyelmi eljárás megindításának az ügyvédi kamaránál történő kezdeményezése érdekében - előterjesztést tesz az ügyészhez.

(4) A védőnek az eljárást akadályozó, vagy annak rendjét zavaró magatartását a nyomozási cselekményről készült jegyzőkönyvben a szükséges részletességgel fel kell tüntetni.

A Be. 63/A. §-ához (Intézkedés a bűnözés megelőzésére és más eljárás kezdeményezésére)¹³

10/A. §¹⁴ (1) A bűnözés megelőzésére és más eljárás kezdeményezésére történő intézkedés (a továbbiakban: szignalizáció) a nyomozó szerv vezetője által az illetékes állami vagy önkormányzati szerv vezetőjéhez intézett nyilatkozat, amely a nyomozás érdekeinek sérelme nélkül tartalmazza mindazokat a büntetőeljárás során megállapított tényeket, körülményeket, amelyek a bűncselekmény elkövetését közvetlenül lehetővé tették, illetve elősegítették, és amelyek felszámolása vagy megszüntetése az adott szerv feladat- és hatáskörébe tartozik.

(2) A szignalizáció akkor tekinthető szükségesnek, ha az abban közölt megállapítások - érdemi intézkedést feltételezve - hozzájárulnak további bűncselekmény megelőzéséhez.

(3) A nyomozó szerv vezetője a szignalizációt saját hatáskörében, ügyészi jóváhagyás nélkül teszi meg, másolati példányát, illetve a tájékoztatott szerv esetleges válaszát az iratok között kell elhelyezni.

A Be. 64. §-ához (A határidők)

11. § A nyomozó szerv vezetője határidőt vagy határnapot állapít meg a nyomozási cselekmény, illetőleg a nyomozás elvégzésére, továbbá gondoskodik a határidők, határnapok nyilvántartásáról és megtartásáról.

A Be. 67. §-ához (Az idézés és az értesítés)

12. § (1) Az írásbeli idézés, illetve értesítés átvételét igazoló iratot, illetőleg a más alkalmas módon - különösen távbeszélőn, telefaxon, elektronikus úton - történt idézésről (értesítésről) készített feljegyzést, továbbá az értesítés sajtóhirdetmény útján történő közzétételét igazoló iratot a nyomozási iratokban el kell helyezni.

(2) A nyomozó szerv előtt jelen lévő személy szóbeli idézése vagy értesítése esetén az annak tényét és időpontját rögzítő feljegyzést az iraton az érdekelttel alá kell íratni. Ha olyan eljárási cselekmény során történik a szóbeli idézés (értesítés), amelyről jegyzőkönyv készül, az idézés (értesítés) a jegyzőkönyvbe foglalható.

A Be. 70. §-ához (A kézbesítés)

13. § (1) A kézbesítésre megküldött határozatnak és más hivatalos iratnak a fogva tartott gyanúsított részére történő átadását - a fogva tartó intézmény útján - a nyomozó szerv köteles

biztosítani. A határozatot és más hivatalos iratot a fogva tartott kérelmére a letéti tárgyai között kell elhelyezni. A kézbesítés tényét a fogva tartott a határozat, illetve más hivatalos irat eredeti példányán vagy kézbesítési íven, illetőleg térítvevényen aláírásával igazolja.

(2)¹⁵ Ha a címzett olyan állam területén lakik, illetve tartózkodik, amellyel a Magyar Köztársaságnak van jogsegélyszerződése, a határozat és más hivatalos irat kézbesítése során eszerint kell eljárni.

(3)¹⁶

A Be. 70/B. §-ához (Másolat készítése az eljárás során keletkezett iratokról)¹⁷

13/A. §¹⁸ (1) Azokról az iratokról, amelyek egyszeri, első alkalommal történő kiadása az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 57. §-a (2) bekezdésének *e*) pontja szerint illetékmentes, nyilvántartást kell vezetni és azt az iratok között kell elhelyezni. A nyilvántartást úgy kell vezetni, hogy abból a kiadott irat megnevezése, kezdő és befejező oldalainak száma, a kiadás dátuma, illetőleg a jogosult neve, a másolat átvételét igazoló aláírása, valamint eljárási helyzete nyomon követhető legyen.

(2) Az iratkiadást - a jogosult beleegyezése esetén - elektronikus adathordozón is teljesíteni lehet.

A Be. 70/C. §-ához (A minősített adat megismerése)¹⁹

14. §²⁰ (1) Minősített adatot tartalmazó irat kézbesítése előtt a címzettet írásban nyilatkoztatni kell arról, hogy a minősített adatok védelméről szóló jogszabályban meghatározott feltételek megtartását miként tudja biztosítani.

👉 (2)²¹ Minősített adatot tartalmazó adathordozó akkor kézbesíthető, ha a Belügyminisztérium biztonsági vezetője igazolja, hogy a címzettnél a minősített adatok védelméhez szükséges személyi, fizikai, adminisztratív és elektronikus biztonsági feltételek biztosítottak.

(3) Ha a címzettnél a minősített adat védelme nem biztosított, akkor minősített adatot nem tartalmazó kivonatot kell a címzettnek kézbesíteni.

A Be. 71. §-ához (Megkeresések)²²

14/A. §²³ A nyomozó hatóság látlelet kiadására vonatkozó megkeresését az egészségügyi intézmény - az egészségügyi ellátás folyamatos működtetésének egyes szervezési kérdéseiről szóló 47/2004. (V. 11.) ESzCsM rendelet 15. §-a (9) bekezdésének *d*) pontja alapján - térítésmentesen teljesíti.

A Be. 71/A. §-ához (Az iratok kezelése)²⁴

15. § (1)²⁵ A nyomozási iratokat legalább két - egy eredeti és egy másodlati - példányban kell elkészíteni. A nyomozás során annyi másolati példányról kell gondoskodni, hogy a személyi szabadságot korlátozó kényszerintézkedések határidejének meghosszabbítása iránti előterjesztések, a védelem jogosultságai, a jogorvoslati kérelmek a törvényben meghatározott határidőn belüli elbírálása, valamint az előterjesztésekhez csatolandó iratpéldányok, továbbá az irattári példány biztosítható legyen.

(2)²⁶ Ha valamely irat csak egyetlen eredeti példányban áll rendelkezésre, annak másolatait kell elhelyezni a nyomozati iratok további példányaiban. Az eredeti iratokról készült iratjegyzék másolatát az iratok másolati, illetve irattári példányában is el kell helyezni.

(3)²⁷ Az ügyész nyomozásra vonatkozó rendelkezéseit tartalmazó iratokat - a Be. 186. § (4) bekezdésében foglalt kivételekre figyelemmel - az irattári példányban kell elhelyezni.

16. § E rendelet alkalmazásában:

a) *másodlat*: a több példányban, egyidejűleg készült eredeti irat egyik hiteles példánya, amelyet az első példányon lévővel azonos pecsét és aláírás hitelesít,

b) *másolat*: valamely eredeti iratról a keletkezése után - számítógéppel, írógéppel vagy fénymásolással - készült példány, amely hasonmás (szöveg- és formahű), egyszerű (nem hitelesített) vagy hiteles (hitelesítési záradékkal ellátott) másolat lehet.

A Be. 85-88. §-ához és 181. §-ához (A tanú kihallgatása)

17. §²⁸ (1) A kihallgatás megkezdése előtt a tanút tájékoztatni kell arról, hogy kérheti személyi adatainak zárt kezelését, illetve személyi védelem biztosítását. Ha a tanú személyi védelem biztosítását kéri, az azt megalapozó indokokról és adatokról is ki kell hallgatni.

(2) A Be. 85. §-ának (2) és (3) bekezdésében foglaltakra való figyelmeztetésnek a tanú általi megértésére, tudomásul vételére vonatkozó nyilatkozatának, valamint a nyomozó szerv döntésének a jegyzőkönyvből ki kell tűnnie.

18. § (1)²⁹ A tanú köteles válaszolni azokra a kérdésekre, amelyek a mentesség fennállásának megítéléséhez szükségesek. Ha a tanú a Be. 82. §-a (1) bekezdésének b) pontjára hivatkozással tagadja meg a vallomástételt, hozzá - az általa, illetőleg hozzátartozója által elkövetett bűncselekménnyel kapcsolatban - további kérdések nem intézhetők.

(2) A tanú mentességre történt hivatkozásának el nem fogadása esetén a döntésről határozatot kell hozni.

(3) Ha a tanú a mentességére történt hivatkozásának helyt nem adó határozat ellen panasszal él, annak elbírálásáig a tanú nem hallgatható ki.

19. § (1) A tanút tájékoztatni kell arról, hogy a nyomozó szerv előtti megjelenéséről és annak időtartamáról igazolást kérhet, a megjelenésével kapcsolatban felmerült költségek megtérítését igényelheti. A tanú nyilatkozatát jegyzőkönyvbe kell foglalni, költségeit a tanú költségeinek megtérítéséről szóló jogszabályban meghatározott mértékben a nyomozó szerv megelőlegezi, és azt bűnügyi költségként kell a költségjegyzékbe foglalni.

(2) A tanú által a kihallgatására hozott feljegyzés, irat vagy tárgy - ha az tárgyi bizonyítási eszköz - lefoglalásánál a Be. 152. §-a figyelembevételével kell eljárni.

(3) Ha a vallomástétel során tolmácsot kell igénybe venni, a jegyzőkönyvben fel kell tüntetni a tolmács nevét, címét, a tolmácsolás nyelvét, a tolmács nyilatkozatát a Be. 103. §-ának (1) bekezdésében meghatározott kizárási okokra, valamint a tanú nyilatkozatát, hogy a tolmácsolást megértette-e.

(4)³⁰ Ha a tényállás alapján az ügyben a közvetítői eljárás törvényi feltételei fennállnak, a sértett tanút részletesen tájékoztatni kell a közvetítői eljárás szabályairól és lehetőségéről. A tájékoztatás tartalmát és tényét, valamint a sértett erre tett észrevételét a jegyzőkönyvben rögzíteni kell.

20. § (1) A tanú kihallgatását lehetőleg úgy kell foganatosítani, hogy újabb kihallgatása ne váljon szükségessé.

(2)³¹ A tanú ismételt kihallgatása esetén folytatólagosan felvett jegyzőkönyvben csak a tanú nevét, a kihallgatás helyét és idejét, a Be. 85. §-ának (3) bekezdésében meghatározott figyelmeztetést, és az arra tett nyilatkozatot és a vallomást kell jegyzőkönyvbe foglalni.

(3) A tanú által a helyszíni kihallgatás, bizonyítási kísérlet, felismerésre bemutatás és szembesítés során tett nyilatkozatok a vallomása részét képezik.

(4) A tanú kihallgatása során adatokat, bizonyítási eszközöket és saját korábbi vallomásait is ismertetni lehet.

(5)³² Ha a tanú vallomása ellentmondásos, vagy korábbi vallomásával ellentétes, nyilatkoztatni kell ennek okáról, valamint arról, hogy melyik vallomását tartja fenn.

21. § (1)³³ Ha a nyomozó szerv engedélyezi, hogy a tanú írásban tegyen vallomást, az engedélyben - a (2) bekezdésben meghatározottak mellett - fel kell tüntetni:

a) a figyelmeztetést arra vonatkozóan, hogy kérheti személyi adatainak zártan történő kezelését, illetve személyi védelem biztosítását,

b) a figyelmeztetést a vallomástétel akadályaira,

c) az arra vonatkozó felhívást, hogy a figyelmeztetések megértéséről, tudomásul vételéről a tanú írásbeli vallomásában nyilatkozzon,

d) a vallomástétel határidejét.

(2)³⁴ Ha a tanú írásbeli vallomásából a Be. 85. §-ának (2), (3), (5) és (6) bekezdésében meghatározott valamely adat, nyilatkozat, feltétel hiányzik, gondoskodni kell ennek pótlásáról.

(3) Az írásbeli vallomástétel engedélyezéséről a védőt az általános szabályok szerint abban az esetben kell értesíteni, ha a tanú kihallgatását a védő vagy az általa védett gyanúsított indítványozta.

22. § (1) A tizennegyedik életévét meg nem haladott személy (a továbbiakban: gyermekkorú) tanúkénti kihallgatását megelőzően be kell szerezni azokat a bizonyítékokat, amelyek elkerülhetővé teszik a gyermekkorú kihallgatását.

(2) Ha a gyermekkorú tanú kihallgatása elengedhetetlen, azt a nyomozó szervnek olyan tagja végezze, aki ilyen irányú felkészültséggel rendelkezik. A gyermekkorú kihallgatását lehetőleg a tanú életkori sajátosságainak megfelelő környezetben kell elvégezni.

(3) Ha megalapozottan feltehető, hogy a gyermekkorú tárgyaláson történő kihallgatása fejlődését károsan befolyásolná, a nyomozási bíró általi kihallgatását kell kezdeményezni.

A Be. 96. §-ához (A tanú személyi adatainak zárt kezelése)

23. § (1) Ha a tanú személyi adatainak zárt kezelését elrendelték, a kihallgatásáról készített jegyzőkönyvben csak a tanú neve tüntethető fel. Minden olyan iratot, amelyből a tanú személyi adatai megállapíthatók, a nyomozás irataihoz csatolt zárt, hitelesített borítékban kell elhelyezni. A személyi adatok zárt kezelésére a jegyzőkönyvben utalni kell. A jegyzőkönyvet a tanú a Be. 166. §-ának (5) bekezdése szerint aláírja.

(2) Ha a tanú nevének zárt kezelését is elrendelték, az (1) bekezdésben foglaltak szerint kell eljárni azzal, hogy a jegyzőkönyvet és a tanú nevét, valamint egyéb személyi adatait tartalmazó zárt borítékot ugyanazzal a sorszámmal kell ellátni. A tanú a jegyzőkönyv egy példányát írja alá, amelyet e borítékban kell elhelyezni, a jegyzőkönyv aláíratlan példányait a nyomozás iratai között kell elhelyezni.

(3)³⁵ A tanú közreműködése esetén más nyomozási cselekményről készült jegyzőkönyv esetében is az (1) és (2) bekezdésben foglaltak szerint kell eljárni, illetve gondoskodni kell arról, hogy a tanú személyi adatai a nyomozás egyéb irataiból se váljanak ismertté.

24. § (1) A jegyzőkönyvet és a tanú nevét, illetőleg más személyi adatait tartalmazó zárt borítékot a nyomozó szerv pecsétjével és a kihallgatást végző aláírásával kell hitelesíteni. A zártan kezelt adatokba betekintő személy nevét, beosztását, a betekintés idejét tartalmazó lapot a nyomozás befejezése után kell az iratokhoz csatolni.

(2) A korábban készült iratokról a tanú személyi adatainak letakarásával másolatot kell készíteni, és azokat kell az iratok között elhelyezni. Az eredeti iratokat, a személyi adatokkal együtt zártan kell kezelni.

25. § (1) Ha a tanú személyi adatai a büntetőeljárásban részt vevők előtt már ismertek és a személyi adatainak zárt kezeléséhez fűződő érdek nem érvényesíthető, a zárt kezelésre irányuló kérelmet el kell utasítani.

(2)³⁶ A kérelem elutasítását tartalmazó intézkedés ellen bejelentett panasz elbírálásáig a tanú személyi adatait zártan kell kezelni. A panasz elbírálására a Be. 196. § rendelkezései az irányadók.

A Be. 97. §-ához (Különösen védett tanú)

26. § (1) A nyomozó szerv haladéktalanul - írásban vagy szóban - előterjesztést tesz az ügyészhez a tanúként kihallgatandó személy különösen védetté nyilvánításának indítványozására, ha megítélése szerint annak feltételei fennállnak.

(2) Az előterjesztés alapján tett ügyészi indítvány esetén sem mellőzhető az egyéb bizonyítási eszközök megszerzése, amelynek során különös figyelmet kell fordítani arra, hogy az ne sértse vagy veszélyeztesse a tanú vagy hozzátartozója törvényes érdekeit.

(3) A különösen védetté nyilvánított tanú közreműködésével történő helyszíni kihallgatás, bizonyítási kísérlet elrendelése esetén, valamint ha felismerésre bemutatás megtartását rendelik el, és a bíró a felismerésre bemutatás megtartásához a nyomozó szervet veszi igénybe, a helyszíni kihallgatást, a bizonyítási kísérletet, a felismerésre bemutatást a nyomozási bíró rendelkezései szerint kell megtartani.

A Be. 99. §-ához (A szakértő alkalmazása)

27. § A nyomozó szerv vezetője körültekintően mérlegeli, hogy a bizonyítandó tény megállapításához vagy megítéléséhez különleges szakértelem szükséges-e.

28. § A szakértőt kirendelő határozat a Be. 100. §-ának (1) bekezdésében, és a Be. 108. §-ának (6) bekezdésében foglaltakon kívül tartalmazza

a) a kirendelt intézménynek, a szakértőnek, illetve a szakértői csoport vezetőjének megnevezését,

b) a szakértő-kirendelés indokoltságát megalapozó tényeket,

c) az átadott tárgyak kezelésére, vizsgálatára, megváltoztathatóságára vagy megsemmisíthetőségére vonatkozó rendelkezéseket,

d) a személy testének sérthetlenségét érintő vizsgálatra, illetve mintavételre vonatkozó rendelkezést,

e) a mintavételt szükségessé tévő okok megjelölését, amennyiben a nyomozó szerv a mintavételt nem biztosította és az a bizonyításhoz szükséges,

f) a szakértői vélemény előterjesztésének módját,

g) azt, ha a gyanúsított, a tanú, illetőleg a sértett kérte a reá vonatkozó szakvéleménynek a vizsgálat tárgyára, a vizsgálati eljárásokra és eszközökre, a vizsgálat tárgyában bekövetkezett változásokra vonatkozó adatai zártan kezelését.

29. § (1) A szakértő nem bízható meg nyomozási cselekmény foganatosításával. Ha a szakvélemény elkészítéséhez nyomozási cselekmény elvégzése szükséges, azt - amennyiben a szakértő jelenléte indokolt, az ő részvételével - a nyomozó szerv hajtja végre.

(2) A nyomozó szervnek a szakértő rendelkezésére kell bocsátania minden olyan adatot, amely a véleményalkotásnál jelentős lehet.

30. § (1) A nyomozó szerv a szakvélemény előterjesztésének időpontját, illetve határidejét - indokolt esetben a szakértő előzetes nyilatkozata alapján - a szakértői munka elvégzéséhez ténylegesen szükséges időtartamban állapítja meg.

(2) A szakvélemény készítése során felmerülő - a kirendeléskor előre nem látható - akadály miatt a nyomozó szerv a szakvélemény előterjesztésének határidejét a szükséges mértékben meghosszabbíthatja, illetőleg időpontját módosíthatja. Az időpont és a határidő módosításáról határozatban kell rendelkezni.

31. §²⁷ Ha a Be. 108. §-a (2) bekezdésének *a)* pontja szerinti vizsgálati lelet olyan különleges adatot tartalmaz, amelynek megóvásához az érintettnek méltányolható érdeke fűződik, kérelmére a lelet zárt kezelését engedélyezni kell.

A Be. 119. §-ához (A szemle)

32. § A szemlérlől készült jegyzőkönyvnek a Be. 166. §-ában meghatározottakon kívül részletesen tartalmaznia kell a tárgyi bizonyítási eszközök felkutatásának, összegyűjtésének, menetét, módját, helyét is.

33. § A halaszthatatlan nyomozási cselekményként tartott szemlével egyidejűleg a menekülő elkövető felkutatására, és - ha annak feltételei fennállnak - elfogására haladéktalanul intézkedni kell.

34. § A nyomok, anyagmaradványok felkutatása, rögzítése és biztosítása során úgy kell eljárni, hogy az eljárási szabályok megtartását utólag is ellenőrizni lehessen.

35. § (1) Ha a szemle vagy más nyomozási cselekmény foganatosításakor hatósági tanút alkalmaznak, a felkutatott, előhívott nyomot, anyagmaradványt a hatósági tanúnak - szükség esetén technikai eszközök rendelkezésre bocsátásával - be kell mutatni.

(2) A nyomok és anyagmaradványok rögzítését, eredetben való biztosítását, illetve megmintázását a hatósági tanúval külön közölni kell, és e műveleteket is előtte kell elvégezni.

(3) A rögzített, eredetben biztosított vagy megmintázott nyomot, anyagmaradványt a helyszínen bűnjelcímkével hitelesíteni kell. A bűnjelcímkét az eljáró nyomozó, illetőleg a bűnügyi technikus a helyszínen köteles aláírni; ha hatósági tanút alkalmaznak, a bűnjelcímkét a hatósági tanúval is alá kell írni.

(4) A talált nyomok és anyagmaradványok pontos, számmal is azonosított helyét, jellegzetességeik leírását, a rögzítés, az eredetben való biztosítás, illetve megmintázás tényét a nyomozási cselekményről készült jegyzőkönyvbe kell foglalni. A talált nyomok és anyagmaradványok helyét a jegyzőkönyvbe foglaláskor alkalmazott számozással egyezően, egyértelműen magyarázott jelek segítségével a helyszínvázlatban is fel kell tüntetni. Ugyanezen számozást kell alkalmazni a jegyzőkönyvhöz csatolt fényképmellékletben is.

(5)³⁸ A szagmaradvány rögzítéséről az erre rendszeresített úrlapon jegyzőkönyvet kell felvenni.

(6) Ha utóbb kiderül, hogy a nyom vagy az anyagmaradvány rögzítése nem sikerült, erről a jegyzőkönyvben alkalmazott számozásra hivatkozással feljegyzést kell készíteni.

(7) A rögzített, eredetben biztosított, illetve megmintázott nyomokat és anyagmaradványokat a bűnjelkezelésről szóló jogszabályokban foglaltak szerint kell kezelni.

A Be. 120. §-ához (A helyszíni kihallgatás)

36. §³⁹

37. § Indokolt esetben a helyszíni kihallgatást megelőzően tisztázni kell a részt vevő gyanúsított, sértett, illetve tanú, látó-, halló- és egyéb észlelő képességét, állapotát, illetőleg az ezekben bekövetkezett esetleges változásokat is. A résztvevő felkérhető arra, hogy előzetesen készítse a helyszínről, az ott található bizonyítási eszközről rajzot vagy vázlatot, amelyet a jegyzőkönyvhöz kell csatolni.

38. § (1) A helyszíni kihallgatást - ha a hallási, látási viszonyoknak, illetve egyéb észlelési körülményeknek külön jelentőségük van - az eredeti észlelés időpontjának megfelelő viszonyok, illetve körülmények között kell megtartani. Az észlelési körülményekről a gyanúsítottat, sértettet, illetve tanút a helyszíni kihallgatást megelőzően ki kell hallgatni.

(2) A helyszíni kihallgatás során biztosítani kell, hogy a részt vevő gyanúsított, sértett, illetve tanú önállóan mutassa meg a helyszínre érkezés és a távozás útvonalát, a helyszínt és az ahhoz tartozó tárgyak, tárgyi bizonyítási eszközök helyét és elhelyezkedésüket, illetve a kérdéses cselekményt.

39. § (1) A helyszíni kihallgatásról készült jegyzőkönyv a Be. 166. §-ában meghatározottak mellett tartalmazza:⁴⁰

a) a nyomozási cselekmény foganatosítása idején fennálló időjárási, megvilágítási, környezeti és forgalmi viszonyok, illetve az ügy szempontjából lényeges egyéb körülmény leírását,

b) a nyomozási cselekmény helyének megközelítési irányát és módját,

c) a résztvevők elhelyezkedését, elsősorban a gyanúsított, a sértett, illetve a tanú helyzetét és az ezzel kapcsolatos változásokat,

- d)* a nyomozási cselekmény során a résztvevő és a nyomozó szerv eljáró tagja által elvégzett minden lényeges cselekvést, kijelentést vagy megjegyzést,
e) a cselekvések következményeit, új bizonyítékok fellelését, a kapcsolódó vallomást,
f) a nyomozó szerv tagjának kérdéseit és az arra adott válaszokat,
g) a helyszíni kihallgatás kezdetének és befejezésének időpontját.
- (2) A helyszíni kihallgatás során készített helyszínrajzot, vázlatot, fénykép-, video- vagy hangfelvételt a jegyzőkönyvhöz kell csatolni.

A Be. 121. §-ához (A bizonyítási kísérlet)

40. § A bizonyítási kísérletben részt vevő gyanúsítottat, sértettet, illetve tanút jogaira és kötelezettségeire figyelmeztetni kell.

41. § (1) A bizonyítási kísérlet előtt a gyanúsított, a sértett, illetve a tanú kihallgatása során ki kell térni a bizonyítási kísérlet lefolytatása szempontjából lényeges és felderítendő kérdésekre, és összegezni kell az e nyomozási cselekménnyel összefüggő tényeket és körülményeket.

(2) A bizonyítási kísérlet előtt a gyanúsítottat, a sértettet, illetve a tanút kellő részletességgel ki kell hallgatni arról, hogy a kérdéses eseményt vagy jelenséget

- a)* mikor, milyen időpontban,
- b)* milyen látási és időjárási, környezeti és forgalmi viszonyok között,
- c)* milyen távolságról és milyen helyzetből,
- d)* kivel vagy kikkel együtt észlelte.

(3) Indokolt esetben a bizonyítási kísérletet megelőző kihallgatás során tisztázni kell a gyanúsított, a sértett, illetve a tanú látó-, halló- és egyéb észlelő képességét, állapotát, illetőleg az ezekben bekövetkezett esetleges változásokat is.

(4) Indokolt esetben több személy közreműködésével egyidőben is folytatható bizonyítási kísérlet. Ha a bizonyítási kísérlet jellege miatt szükséges, az eljárás meghatározott résztvevője helyett kívülálló személy közreműködése is igénybe vehető.

42. § A bizonyítási kísérlet végrehajtása során a 38. §-ban foglaltakat kell értelemszerűen alkalmazni.

43. § (1) A bizonyítási kísérletről jegyzőkönyvet kell készíteni, amely a Be. 166. §-ában meghatározottak mellett tartalmazza:

- a)* a bizonyítási kísérlet helyszínének megnevezését,
- b)* - ha a bizonyítás szempontjából jelentősége van - a megvilágítási, az időjárási, a környezeti és a forgalmi viszonyok, illetve az ügy szempontjából lényeges egyéb körülmények leírását,
- c)* a résztvevők elhelyezkedését a bizonyítási kísérlet megkezdése előtt,
- d)* a bizonyítási kísérlet részletes leírását és eredményét,
- e)* ha erre sor kerül, a bizonyítási kísérlet megismétlését és annak lefolyását,
- f)* a bizonyítási kísérlet kezdetének és befejezésének időpontját,
- g)* halaszthatatlan nyomozási cselekményként végzett bizonyítási kísérlet esetén a halaszthatatlanság tényét, és az azt megalapozó körülményeket.

(2) Ha a nyomozó szerv a tanú személyi adatainak zárt kezelését rendelte el, a 23. §-ban foglaltak szerint kell eljárni.

(3) A bizonyítási kísérlet során készített helyszínrajzot, vázlatot, fénykép-, video- vagy hangfelvételt a jegyzőkönyvhöz kell csatolni.

A Be. 122. §-ához (A felismerésre bemutatás)

44. § A felismerésre bemutatást olyan körülmények között kell végrehajtani, amelyek a felismerő befolyásolását kizárják.

45. § (1) Akit felismerésre bemutatnak, előzően fel kell hívni, hogy a bemutatásra kerülő személyek között a választása szerinti helyet foglalja el. E közlésnek és az elhelyezkedés megjelölésének a jegyzőkönyvből ki kell tűnnie.

(2) A felismerésre együttesen bemutatott személyekről vagy tárgyakról fényképfelvételt kell készíteni, és azt a nyomozás iratai közt el kell helyezni.

(3) Nem szabad felismerésre bemutatni azt a személyt, illetve tárgyat, akit, illetve amelyet a nyomozás során fényképének nyilvános, előzetes bemutatásával kutattak fel, vagy akit, illetve amit a felismerő személy a nyomozási cselekmények végrehajtása során láthatott.

46. § (1) Fénykép bemutatása esetén a bemutatásra kerülő személy vagy tárgy fényképét legalább három, hozzá hasonló külsejű személy vagy tárgy fényképe között kell elhelyezni és a fényképeket sorszámmal kell ellátni. A fényképeket a jegyzőkönyv mellékletét képező fényképtablóban a felismerőnek történt bemutatásuk előtt véglegesen rögzíteni kell.

(2) Fényképalbum alkalmazása esetén a fényképeket a felismerésre bemutatás előtt - megnevezés nélkül - sorszámozottan, véglegesen rögzíteni kell.

47. § A felismerőt nyilatkoztatni kell arra, hogy a személyt vagy tárgyat milyen ismérvek alapján azonosította.

48. § Ha a felismerés több személytől várható, a felismerésre bemutatást minden egyes felismerővel külön-külön kell lefolytatni úgy, hogy a felismerők egymást ne befolyásolhassák.

49. § A tanú védelme érdekében a felismerésre bemutatást detektívtükör alkalmazásával, vagy más olyan módon kell végezni, hogy a felismerésre bemutatott személy a tanút ne ismerhesse fel, illetve ne észlelhessen.

50. § (1) Holttest felismerésre bemutatása a szemlét követően a bűncselekmény helyszínén, illetve a holttest vizsgálatának helyén is foganatosítható. Az eljárási cselekmény végrehajtása előtt gondoskodni kell a holttest arcának, testének, illetve testrészeinek elfogadható, a felismerésre alkalmas állapotba hozásáról, így különösen a holttest megtisztításáról, a holttest-restauráció elvégzéséről. A holttestről, a testrészekről ezt követően fényképfelvételeket kell készíteni, amelyeket mellékletként a jegyzőkönyvhöz kell csatolni.

(2) Holttest felismerésre bemutatása esetén csak a felismertetni szándékozott holttestet kell bemutatni. Egész test hiányában különálló testrészek alapján is végezhető azonosítás. Az elhalt ruházatának, egyéb tárgyainak felismerésre bemutatására a tárgyak felismerésre bemutatásának szabályait kell alkalmazni.

(3) A felismerő személyt - a (4) bekezdésben foglalt kivétellel - előzetesen ki kell hallgatni a tanú kihallgatására és védelmére vonatkozó szabályok értelemszerű alkalmazásával.

(4) A felismerő személy tanúkenti előzetes kihallgatása akkor mellőzhető, ha az eljárási cselekmény célja annak megállapítása, hogy az a személy, akinek a holttestét felismerésre bemutatják, a felismerő személy környezetében, illetőleg a megtalálás helyén és környékén ismert-e.

(5) Ha a (4) bekezdés szerinti felismerésre bemutatást több személlyel szükséges elvégezni, akkor az történhet ugyanazon nyomozási cselekmény keretében is. Ebben az esetben a felismerő személyekkel egymás után külön-külön kell elvégezni a felismerésre bemutatást.

A Be. 124. §-ához (A szembesítés)

51. § Ha több gyanúsított vagy tanú szembesítése szükséges, az ellentétes vallomást tevőket külön-külön kell egymással szembesíteni.

52. § (1)⁴¹ A szembesítés megkezdésekor a tanút a Be. 85. §-ának (2) és (3) bekezdésében foglaltakra, a gyanúsítottat a Be. 117. §-ának (2) és (4) bekezdésében foglaltakra figyelmeztetni kell, és - ha az nem nyilvánvaló - a szembesítendőket nyilatkoztatni kell arra, hogy ismerik-e egymást, ha igen, honnan. Tisztázni kell azt is, hogy milyen viszonyban vannak egymással. Ezt követően a vallomásaik között levő ellentmondásokra külön-külön kell őket nyilatkoztatni.

(2) A nyilatkozatok megtétele után a szembesítés vezetőjének engedélyével a szembesítettek egymáshoz, a védő a szembesítettekhez kérdéseket intézhetnek.

(3) Ha a szembesítés során tett vallomás ellentmondásos vagy a szembesített korábbi vallomásával ellentétes, a vallomás tevőjét az ellentét okára, és arra is nyilatkoztatni kell, hogy melyik vallomását tartja fenn.

53. § (1) A szembesítés során elhangzott kérdéseket, az azokra adott válaszokat, a szembesítés vezetőjének a szembesítettekhez intézett közléseit, az adatok, a bizonyítási eszközök, a korábbi vallomások ismertetését elhangzásuk, illetve az ismertetés sorrendjében kell a szembesítésről felvett jegyzőkönyvbe foglalni a szükséges részletezéssel, indokolt esetben szó szerint.

(2) A szembesítettekkel a saját vallomásrészeiket külön-külön kell aláíratni.

(3) A jegyzőkönyvben rögzíteni lehet a szembesítettek magatartását, nem szóbeli megnyilvánulását is, ha annak a nyomozás szempontjából jelentősége van.

II. Fejezet

EGYÉB BIZONYÍTÁSI ELJÁRÁS

54. § (1) Menekülő elkövető elfogása, menekülési útvonalának felderítése, a tárgyi bizonyítási eszközök felkutatása, szagazonosító eljárás lefolytatása, kábítószer megtalálása, valamint holttest felkutatása céljából bünyügyi szolgálati kutya (a továbbiakban: szolgálati kutya) alkalmazható.

(2) A szolgálati kutya igénybevételéről, munkájáról az erre rendszeresített úrlapon jegyzőkönyvet kell felvenni.

55. § (1)⁴² A nyomozó szerv a gyanúsítottól, a sértettől és a tanúról szagmintát vehet. A nyomozó szerv - a szagazonosítás lefolytatásához - lefoglalja annak a gyanúsítottnak, sértettnek, illetve tanúnak a szagmaradványát hordozó ruhadarabjait, tárgyait, aki a szagmintavételben való közreműködést megtagadja.

(2) A szagminta rögzítéséről az erre rendszeresített úrlapon jegyzőkönyvet kell felvenni, és ha lehetőség van rá, az eljárásról videofelvételt kell készíteni.

56. § (1)⁴³ A bűncselekmény helyszínén rögzített szagmaradvány, illetve a gyanúsítottól, továbbá más személyről vett szagminta alapján a nyomozó szerv szolgálati kutya alkalmazásával szagazonosítást végezhet.

(2) A szagazonosítást az erre a célra alkalmas helyiségben kell lefolytatni.

(3)⁴⁴ Az azonosítandó szagmaradványt, illetve szagmintát tartalmazó üvegtartályt, valamint az azt hitelesítő bűnjelcímekét be kell mutatni azoknak, akiket a nyomozási cselekményre idéztek, illetve arról értesítettek - ha a nyomozási cselekményen hatósági tanú is részt vesz, neki is -, és csak ezt követően lehet felbontani.

(4) A szagazonosítás során az azonosítandó szagmintát tartalmazó üvegtartályt legalább négy, az ügytől független személytől származó szagmintát tartalmazó üvegtartály között kell elhelyezni, és a szagazonosítást a kihelyezett üvegtartályok sorrendjének változtatásával legalább két szolgálati kutyával, a szolgálati kutyák mindegyikével külön-külön legalább ötször meg kell ismételni.

(5) A szagazonosításról jegyzőkönyvet kell felvenni, és ha lehetőség van rá, videofelvételt kell készíteni, amelyet az iratokhoz kell csatolni.

III. Fejezet

A Be. 126. §-ához (Az őrizetbe vétel)

57. §⁴⁵ A gyanúsított őrizetbe vételére akkor kerülhet sor, ha a rendelkezésre álló adatok alapján előzetes letartóztatásának elrendelése, illetőleg - a Be. 517. §-ának (1) bekezdésében meghatározott feltételek fennállása esetén - bíróság elé állítása valószínűsíthető.

58. § (1)⁴⁶ Az őrizetbe vételt elrendelő határozatnak a Be. 169. §-ának (2) és (3) bekezdésében foglaltakon kívül tartalmaznia kell a gyanúsítottnak a Be. 117. §-ának (1) bekezdésében

meghatározott személyi adatait, az előzetes letartóztatás valószínű elrendelésének a Be. 129. §-ának (2) bekezdésében meghatározott okát, illetve azt, hogy a Be. 517. §-ának (1) bekezdése alapján a gyanúsított bíróság elé állítása valószínűsíthető. A határozatnak tartalmaznia kell továbbá a fogva tartás helyét, az elrendelést közvetlenül megelőző fogva tartás jogcímét és annak kezdő időpontját, valamint az őrizetbe vétel kezdetének és lejártának időpontját (nap, óra). A határozat indokolásában le kell írni a gyanúsítás alapjául szolgáló cselekmény lényegét, és az őrizetbe vételt megalapozó tényeket, körülményeket.

(2) A nyomozó szerv vezetője az őrizetbe vétel elrendeléséről az ügyészt úgy értesíti, hogy határozatának másolata huszonnégy órán belül az ügyészhez megérkezzék.

59. § (1)⁴⁷ A gyanúsítottat nyilatkoztatni kell a határozat kihirdetésekor arról, hogy őrizetbe vételéről kit kíván értesíteni.

(2)⁴⁸ A fogva tartott által megjelölt hozzátartozó értesítésének időpontjáról és módjáról, illetve az értesítés elmaradásának okáról a fogva tartás alapjául szolgáló eljárást folytató szerv képviselője feljegyzést készít, amelyet a fogva tartást foganatosító szerv rendelkezésére bocsát.

60. § Az őrizetbe vétel végrehajtására a fogva tartásért felelős a rendőrségi fogda parancsnokának ad rendelvényt, amelyben - a nyomozó szerv, illetve a nyomozásról rendelkező ügyész előírásai szerint - rendelkezni kell a gyanúsítottnak a más fogva tartottaktól történő elkülönítéséről is. A rendelvényen fel kell tüntetni a fogva tartott védőjének, illetve törvényes képviselőjének nevét, címét és telefonszámát is.

61. § (1) A gyanúsított személyazonosító igazolványát - illetőleg ennek hiányában más, személyazonosításra alkalmas hatósági igazolványát, okmányát - az őrizetbe vétel foganatosításának helyüül kijelölt fogdában, a fogva tartott letétjében kell elhelyezni.

(2) Az őrizet megszüntetése, megszűnése esetén - kivéve, ha a gyanúsított előzetes letartóztatását rendelték el - a személyazonosító igazolványt, illetőleg a személyazonosításra alkalmas más hatósági igazolványt, okmányt a gyanúsítottnak átvételi elismervény ellenében vissza kell adni.

62. § (1) Őrizetbe vétel elrendelésére a nyomozó szerv vezetője, akadályoztatása esetén erre kijelölt helyettese, továbbá - hivatali időn kívül - az ügyelet vezetője, illetve az ügyeletes tiszt jogosult.

(2) Az ügyelet vezetője, illetve az ügyeletes tiszt az őrizetbe vétel elrendelését haladéktalanul köteles jelenteni a nyomozó szerv vezetőjének, illetőleg a vezető ügyeletesnek.

A Be. 129-136. §-ához (Az előzetes letartóztatás)

63. § (1) Ha az őrizetben levő gyanúsított előzetes letartóztatása indokolt, ennek indítványozására legkésőbb az őrizetbe vételt követő harminchat órán belül úgy kell az ügyésznél előterjesztést tenni, hogy a bíróság az őrizet határidejének lejárta előtt tudjon döntést hozni. Az előterjesztés megtételére a nyomozó szerv vezetője jogosult.

(2) Az előzetes letartóztatás indítványozása iránti előterjesztésnek tartalmaznia kell:

a) az eljáró nyomozó szerv megnevezését, az ügyirat számát,

b) a bűncselekmény Btk. szerinti megjelölését,

c) a gyanúsítottnak a Be. 117. §-a (1) bekezdésében megjelölt adatait, és az előéletére vonatkozó adatokat,

d) őrizetben levő gyanúsított esetén az őrizet kezdő időpontját a nap, az óra és perc megjelölésével,

e) a bűncselekmény történeti tényállását,

f) a megalapozott gyanút, illetve az előzetes letartóztatás feltételeinek fennállását alátámasztó bizonyítékokat,

g) javaslatot az előzetes letartóztatás indítványozására a Be. 129. §-ának (2) bekezdésében megjelölt valamely okból,

h) mindazon körülményeket, amelyek az indítványhoz szükségesek, így különösen azt, hogy a gyanúsítottnak meghatalmazott védője van, vagy védelemről kirendelés útján gondoskodtak, a fogva

tartás helyét, a védő értesítési helyét, illetőleg - magánindítványra üldözendő bűncselekmény esetén - a magánindítvány előterjesztésére utalást.

(3)⁴⁹ Ha a nyomozó szerv az előzetes letartóztatás rendőrségi fogdán történő végrehajtását tartja indokoltnak, az előzetes letartóztatás indítványozására irányuló előterjesztésnek a (2) bekezdésben foglaltakon túl tartalmaznia kell az erre tett javaslatot, az elhelyezés kért időtartamát, az ezen időtartam alatt elvégzendő nyomozási cselekmények felsorolását, és azoknak a körülményeknek a megjelölését, amelyek a rendőrségi fogdán történő elhelyezést a nyomozási cselekmények elvégzése érdekében indokoltá teszik.

64. §⁵⁰ A gyanúsított előzetes letartóztatásának ügyészi indítványozása esetén a nyomozó szerv az ügyész írásbeli utasítása alapján intézkedik a gyanúsított bíróságra kíséréséről a Rendőrség Szabályzatáról szóló rendelet szerint.

65. §⁵¹ Az előzetes letartóztatás rendőrségi fogdában történő végrehajtása esetén a fogda parancsnoka részére a fogva tartásért felelős ad rendelvényt, amelyben - az ügyész, illetve a nyomozó szerv vezetőjének előírásai szerint - rendelkezni kell a gyanúsítottnak az ugyanabban az ügyben fogva tartottaktól történő elkülönítéséről, a levelezési, a telefonon keresztül történő kapcsolattartási és látogatófogadási, valamint a csomagküldeményhez való jogának esetleges korlátozásáról vagy tiltásáról. A rendelvényen fel kell tüntetni a fogva tartott védőjének, illetve törvényes képviselőjének nevét, címét és telefonszámát is.

66. § (1) Ha az előzetes letartóztatás meghosszabbítása indokolt, az erre vonatkozó előterjesztést úgy kell megküldeni, hogy az az előzetes letartóztatás lejáratainak időpontja előtt legalább tíz nappal megérkezzen az ügyészhez.

(2) Ha az előzetes letartóztatás további fenntartása már nem indokolt, haladéktalanul előterjesztést kell tenni megszüntetése iránt.

(3) Az előzetes letartóztatás meghosszabbítása, illetve megszüntetése iránti előterjesztés megtételére a nyomozó szerv vezetője jogosult. Az előterjesztés tartalmára a 63. § (2) bekezdését kell értelemszerűen alkalmazni azzal, hogy az előterjesztésnek tartalmaznia kell a meghosszabbítás javasolt időtartamát is.

(4) Ha az előzetesen letartóztatott pszichiátriai kezelése szükséges, az igazságügyi elmeorvos szakértői vélemény alapján az előzetes letartóztatásnak az Igazságügyi Megfigyelő és Elmeorvosító Intézetben történő végrehajtását kell kezdeményezni.

(5) A nyomozó szerv vezetője minden törvényes intézkedést köteles megtenni azért, hogy az előzetes letartóztatás az elkerülhetetlenül szükséges időre korlátozódjon, illetve hogy a vádemelés feltételeinek megállapításához szükséges eljárási cselekményeket folyamatosan, késedelem nélkül végezzék el.

A Be. 137. §-ához (A lakhely-elhagyási tilalom)

67. § (1) A lakhely-elhagyási tilalom elrendelésére a nyomozó szerv vezetője tesz előterjesztést az ügyészhez.

(2) Az előterjesztés tartalmára a 63. § (2) bekezdésében foglaltakat kell értelemszerűen alkalmazni azzal, hogy az előterjesztésnek tartalmaznia kell a korlátozásokra vonatkozó javaslatot is. Az előterjesztésben meg kell jelölni azt a területet vagy körzetet, amelynek elhagyását a nyomozó szerv megtiltatni kívánja.

68. § (1) Ha a gyanúsított a lakhely-elhagyási tilalom részleges feloldására irányuló kérelmét a nyomozó szervnél nyújtja be, azt a nyomozó szerv - álláspontjának kifejtésével - haladéktalanul megküldi az ügyészhez.

(2) Ha a gyanúsított a lakhely-elhagyási tilalmat vagy a Be. 137. §-ának (3) bekezdése alapján elrendelt külön korlátozást megszegi, annak súlyától, jellegétől, ismétlődésétől függően előterjesztést kell tenni az ügyészhez rendbíróság kiszabása, házi őrizet vagy előzetes letartóztatás elrendelésének indítványozása iránt.

69. § A lakhely-elhagyási tilalom fenntartása szükségességének megvizsgálása, illetve megszüntetése esetén a 66. § rendelkezéseit kell értelemszerűen alkalmazni.

A Be. 138. §-ához (A házi őrizet)

70. § (1) A házi őrizet elrendelésére a nyomozó szerv vezetője tesz előterjesztést az ügyészhez.

(2) Az előterjesztés tartalmára a 63. § (2) bekezdésében foglaltakat kell értelemszerűen alkalmazni azzal, hogy az előterjesztésnek tartalmaznia kell a korlátozásokra vonatkozó javaslatot is. Az előterjesztésben meg kell jelölni azt a lakást, illetve az ahhoz tartozó bekerített helyet, amelynek elhagyását a nyomozó szerv megtiltatni kívánja.

71. § (1) Ha a gyanúsított a házi őrizet részleges feloldására irányuló kérelmét a nyomozó szervnél nyújtja be, azt a nyomozó szerv - álláspontjának kifejtésével - haladéktalanul megküldi az ügyészhez.

(2) Ha a gyanúsított a házi őrizet szabályait megszegi, a nyomozó szerv vezetője a házi őrizet végrehajtásáról szóló 6/2003. (IV. 4.) IM-BM együttes rendelet alapján a bíróság részére készített jelentés egy példányát egyidejűleg az ügyész részére is megküldi, illetőleg ha a házi őrizet szabályainak megszegését olyan súlyúnak ítéli - a jelentésre utalással - előterjesztést tesz az ügyészhez rendbírság kiszabása, vagy előzetes letartóztatás elrendelésének indítványozása iránt.

72. § A házi őrizet fenntartása szükségességének megvizsgálása, illetve megszüntetése esetén a 66. § rendelkezéseit kell értelemszerűen alkalmazni.

A Be. 138/A. §-ához és 138/B. §-ához (Távoltartás)⁵²

72/A. §⁵³ (1) A távoltartás indítványozására a nyomozó szerv vezetője tesz előterjesztést az ügyészhez. Az előterjesztés tartalmára a 63. § (2) bekezdésében foglaltakat kell értelemszerűen alkalmazni azzal, hogy az előterjesztésnek tartalmaznia kell a korlátozásokra vonatkozó javaslatot is.

(2) Az előterjesztésben a nyomozó szerv vezetője javaslatot tehet annak indítványozására is, hogy a terhelt a nyomozó hatóságnál meghatározott időközönként jelentkezzék.

(3) Ha a távoltartás iránt a sértett, a cselekvőképtelen vagy korlátozottan cselekvőképes sértett törvényes képviselője vagy a terhelttel közös háztartásban élő kiskorú személy törvényes képviselője a nyomozó szervnél tesz indítványt, azt az ügyész értesítése mellett a nyomozó szerv az ügy irataival együtt a bírósághoz továbbítja.

(4) A nyomozó szerv haladéktalanul tájékoztatja a bíróságot, ha tudomására jut, hogy a terhelt a távoltartás szabályait szándékosan megszegte.

A Be. 140. §-ához (Az ideiglenes kényszergyógykezelés)

73. § (1) Ha az igazságügyi elmeorvos szakértői vélemény szerint a gyanúsított kóros elmeállapotú és ideiglenes kényszergyógykezelése szükséges, ennek indítványozására az illetékes ügyészhez haladéktalanul előterjesztést kell tenni, amelyhez csatolni kell az igazságügyi elmeorvos szakértői véleményt is.

(2) Az előterjesztés tartalmára a 63. § (2) bekezdését kell értelemszerűen alkalmazni.

A Be. 146. §-ához (Intézkedés a külföldre utazási tilalom biztosítására)⁵⁴

74. §⁵⁵

75. § Ha a motozás során testüreg átvizsgálása szükséges, azt csak orvos végezheti.

A Be. 150-158. §-ához (A házkutatás, a lefoglalás és a motozás közös szabályai)

76. § A házkutatást, lefoglalást, motozást elrendelő határozat egy példányát az érintettnek át kell adni.

77. § Ha a házkutatásra, lefoglalásra, motozásra a Be. 177. §-a szerint halaszthatatlan nyomozási cselekményként kerül sor, a határozatot szóban kell közölni. Az ilyen esetben a halaszthatatlan nyomozási cselekményről készült jegyzőkönyvbe foglalható a határozat, valamint a jogorvoslati jogra történt figyelmeztetés, és az arra tett nyilatkozat.

78. §⁵⁶ Ha a házkutatás, lefoglalás, motozás végrehajtása különleges szakismeretet igényel - így különösen minősített adatot, számítógépben tárolt adatokat, banktitkot, biztosítási titkot, értékpapírtitkot, távközlési titkot, ügyvédi titkot, orvosi titkot tartalmazó adathordozók lefoglalása - szaktanácsadót kell alkalmazni.

79. § A házkutatásról, lefoglalásról, motozásról felvett jegyzőkönyvnek a Be. 166. §-ában foglalt adatokon, illetve a bűnjelkezésre vonatkozó jogszabály által előírtakon kívül tartalmaznia kell a nyomozási cselekmény lefolytatását, így különösen:

a) a házkutatást, lefoglalást, motozást szenvedő felszólítását a keresett dolog előadására - illetőleg a bűncselekmény elkövetőjének kézre kerítése érdekében történő házkutatás esetén a keresett személy elrejtőzési helyének közlésére -, és az arra vonatkozó nyilatkozatát,

b) ha a házkutatást, lefoglalást, motozást szenvedő a keresett dolgot nem adja elő, illetőleg nem közli a keresett személy rejtőzködési helyét, a figyelmeztetést arra vonatkozóan, hogy ez nem akadályozza az eljárás lefolytatásának,

c) a házkutatást szenvedőnek, illetve megbízottjának (képviselőjének) a házkutatás alatti magatartását, a házkutatás során keletkezett esetleges kárt, annak okát és mértékét (az esetleges kár mértékét indokolt esetben a nyomozási cselekmény után nyomban bevont szakértővel kell tisztázni, megállapításaira a házkutatást szenvedőt nyilatkoztatni kell, és azt jegyzőkönyvbe kell foglalni),

d) a keresett személy vagy a tárgyi bizonyítási eszköz megtalálásának helyét, körülményeit, továbbá minden olyan tény, amelynek a bizonyítás szempontjából jelentősége lehet,

e) a bűncselekmény nyomainak, más tárgyi bizonyítási eszközöknek a leírását úgy, hogy azok a későbbi eljárás során is alkalmasak legyenek a kétséget kizáró azonosításra, illetve felismerésre,

f) a nyomok és a bizonyítási eszközök rögzítésének egyéb módját, így különösen a hang-, fénykép-, videofelvétel tényét, és azt, hogy a felvételek pontosan miről készültek,

g) ha a házkutatásra, lefoglalásra, motozásra írásbeli határozat nélkül került sor, az erre való utalást,

h) az egyes bűnjeleket milyen sorszámú bűnjelcímkével látták el,

i) a hatósági tanú észrevételeit,

j) a házkutatást szenvedőnek, illetve megbízottjának (képviselőjének), illetőleg a lefoglalást, motozást szenvedőnek a nyilatkozatát arra vonatkozóan, hogy a nyomozási cselekmény ténye, illetve lefolytatásának módja miatt él-e panasszal.

80. § Ha a házkutatás során a bűncselekmény nyomhordozóinak vagy tárgyi bizonyítási eszközeinek csomagolására kerül sor, a csomagot a házkutatást szenvedő, illetve megbízottja (képviselője) jelenlétében a helyszínen kell lezárni. A lezárást a nyomozó szerv eljáró tagjának és a házkutatást szenvedőnek, illetve megbízottjának (képviselőjének), valamint a hatósági tanúnak aláírásával és az aláírás időpontjának a feltüntetésével hitelesíteni kell. A hitelesítés megtörténtének, illetve megtagadásának tényét a jegyzőkönyvben rögzíteni kell.

81. § (1) Ha a lefoglalt bűnjelek tételes felsorolása a házkutatás idejét indokolatlanul megnövelné, a lefoglalt dolgokat a házkutatást szenvedő, illetve megbízottja (képviselője), jelenlétében a 80. §-ban meghatározottak szerint kell becsomagolni, illetve hitelesíteni.

(2) A házkutatást szenvedőt, illetve képviselőjét értesíteni kell arról, hogy hol és mikor kerül sor a csomag felbontására. A lezárt csomag bontatlanságát a nyomozó szerv épületében a házkutatást szenvedő, illetve képviselője jelenlétében kell megvizsgálni, erről a házkutatást szenvedőt, illetve képviselőjét nyilatkoztatni kell, majd a felbontást követően - külön jegyzőkönyvben - részletesen fel

kell sorolni a lefoglalt tárgyakat. Ha a házkutatást szenvedő, illetve képviselője az értesítésre nem jelenik meg, a csomag felbontásakor célszerű hatósági tanút alkalmazni.

82. § (1) A címzettnek még nem kézbesített postai és hírközlési küldemény visszatartásával egyidejűleg annak lefoglalása iránt előterjesztést kell tenni az ügyészhez.

(2) Ha az ügyész a lefoglalást nem rendeli el, a visszatartást haladéktalanul meg kell szüntetni.

(3) Olyan irat megtalálása esetén, amelynek megismeréséhez az iratbirtokos a Be. 153. §-ának (2) bekezdése alapján nem járul hozzá, a nyomozó szerv az iratbirtokos által zárt borítékban átadott iratot késedelem nélkül továbbítja az ügyészhez.

83. § Egyebekben a lefoglalt dolgok kezelését és nyilvántartását a bűnjelkezelésről szóló jogszabályokban foglaltak szerint kell végezni.

A Be. 158/A. §-ához (Számítástechnikai rendszer útján rögzített adatok megőrzésére kötelezés)

84. § A számítástechnikai rendszer útján rögzített adatok megőrzésére kötelezésről szóló határozatnak a Be. 169. §-ának (2) bekezdésében meghatározottakon kívül tartalmaznia kell:

a) a megőrzendő adatok körét,

b) a Be. 158/A. §-ának (3), valamint (5) és (6), továbbá (8) bekezdéseiben foglalt kötelezettségeket,

c) ha az érintett adatot fokozott biztonságú elektronikus aláírással vagy időbélyegzővel látja el a nyomozó szerv, az erre történő utalást.

85. § A számítástechnikai rendszer útján rögzített adatok megőrzésére kötelezés végrehajtásáról jegyzőkönyvet kell felvenni. A jegyzőkönyvnek a Be. 166. §-ában foglaltakon kívül tartalmaznia kell:

a) a számítástechnikai rendszerbe történt jogosulatlan belépés, illetőleg az adatok jogosulatlan megváltoztatása lehetőségének kizárási módját,

b) a végrehajtás rögzítésének egyéb módját, így különösen a fénykép-, videofelvétel készítésének tényét, és azt, hogy a felvételek pontosan miről készültek,

c) ha a megőrzésre kötelezésre írásbeli határozat nélkül került sor, az erre való utalást,

d) ⁵⁷

e) a megőrzésre kötelezettnek, illetve megbízottjának (képviselőjének) nyilatkozatát arra vonatkozóan, hogy a nyomozási cselekmény, illetve a lefolytatás módja miatt él-e panasszal.

86. § Ha a számítástechnikai rendszer útján rögzített adatok megőrzésére kötelezés végrehajtása különleges szakismeretet igényel - így különösen annak megállapítása, hogy a számítástechnikai rendszer útján rögzített adat biztonságos tárolásának feltételei fennállnak-e, a számítástechnikai rendszer naplózása megoldott-e - szaktanácsadót kell alkalmazni.

87. § Ha a megőrzésre kötelezett kéri a számítástechnikai rendszer útján rögzített adatok más adathordozóra, vagy más számítástechnikai rendszerbe történő átmásolását, illetőleg az elrendelt korlátozás feloldását, a nyomozó szerv erről indokolt határozatban dönt. A kérésnek helyt adó határozatnak tartalmaznia kell a másolat hitelesítési módjára, valamint az adatváltoztatásra alkalmatlan módon történő rögzítés elrendelésére vonatkozó rendelkezéseket is.

👉 A Be. 158/B-158/D. §-ához⁵⁸ (Az elektronikus adat ideiglenes hozzáférhetetlenné tétele)

👉 **87/A. §⁵⁹** (1) Az elektronikus adat ideiglenes hozzáférhetetlenné tételének elrendelésére a nyomozó szerv vezetője tesz előterjesztést az ügyészhez.

👉 (2) Az elektronikus adat ideiglenes hozzáférhetetlenné tétele indítványozása iránti előterjesztésnek tartalmaznia kell:

👉 a) az eljáró nyomozó szerv megnevezését, az ügyirat számát,

👉 b) a bűncselekmény Btk. szerinti megjelölését,

☞ *c)* a bűncselekmény történeti tényállását,
☞ *d)* a bűncselekmény gyanúját, illetve az elektronikus adat ideiglenes hozzáférhetetlenné tétele feltételeinek fennállását alátámasztó bizonyítékokat,
☞ *e)* javaslatot a Be. 158/B. § (4) bekezdés *a)* pontja szerinti elektronikus adat ideiglenes eltávolításának indítványozására,
☞ *f)* az elektronikus adat forrásának azonosítására szolgáló adatokat:
☞ *fa)* IP címet ipv4 vagy ipv6 szabvány szerint és alhálózati maszkot,
☞ *fb)* domain nevet,
☞ *fc)* URL címet,
☞ *fd)* portszámot,
☞ *g)* az elektronikus adatot tároló tárhelyszolgáltató nevének és címének, illetve elnevezésének és székhelyének, telephelyének vagy fióktelepének, a cégjegyzék- vagy egyéb nyilvántartási számának, továbbá a képviselőre jogosult nevének és címének a megjelölését.

☞ (3) A (2) bekezdés *g)* pontja esetében ha a tárhelyszolgáltató külföldi, a székhely szerinti államban működő nyilvántartás adatait szükséges beszerezni.

☞ (4) Ha a domain név alatt található elektronikus adatok teljes körére fennállnak a hozzáférhetetlenné tétel elrendelésének feltételei, az erre való utalást is tartalmazza az előterjesztés.

☞ (5) Ha az elektronikus hírközlő hálózat útján közzétett elektronikus adat forrásának azonosításra szolgáló adatok megállapítása különleges szakismeretet igényel, szaktanácsadót kell alkalmazni.

☞ (6) Ha az elektronikus adat ideiglenes hozzáférhetetlenné tételének további fenntartása már nem indokolt, vagy ha a nyomozást a nyomozó szerv megszüntette - kivéve, ha a Be. 569. § szerinti eljárás lefolytatásának van helye - haladéktalanul előterjesztést kell tenni az ügyészhez a kényszerintézkedés megszüntetése és az elektronikus adat visszaállítása iránt. Az előterjesztés megtételére a nyomozó szerv vezetője jogosult. Az előterjesztés tartalmára a (2) bekezdést értelemszerűen alkalmazni kell.

☞ (7) E § alkalmazásában

☞ 1. *domain név*: az internet egy meghatározott részét, tartományát egyedileg leíró megnevezés,

☞ 2. *elektronikus adat*: a hozzáférést biztosító elektronikus hírközlési szolgáltatók által az elektronikus hírközlő hálózat útján közzétett olyan adat, amely egyedi azonosítók, mint az IP cím és URL cím, domain név és portszám alapján beazonosítható,

☞ 3. *IP cím*: egyedi hálózati azonosító, amely a hozzátartozó alhálózati maszkkal együtt meghatározza, hogy mely hálózati címen érhető el az elektronikus adat,

☞ 4. *portszám*: a TCP/IP és az UDP, illetve SCTP protokollokban az adott célszerveren a logikai csatlakozást meghatározó jelzőszám,

☞ 5. *URL cím*: egységes erőforrás azonosító, amely egyetlen címben foglalja össze az interneten megtalálható elektronikus adat azonosításához szükséges legfontosabb információkat, mint a protokoll, a domain név vagy IP cím, a portszám és az elérési út a célszerveren.

A Be. 160. §-ához (Biztosítási intézkedés)

88. § Ha az ügyész a nyomozó szerv által elrendelt biztosítási intézkedést megszünteti, a nyomozó szerv vezetője haladéktalanul intézkedik annak végrehajtásáról.

A Be. 161. §-ához (A rendbíróság)

89. § (1) A rendbírság kiszabásának alapjául szolgáló tényeket, körülményeket a nyomozási cselekményről készült jegyzőkönyvben kell rögzíteni, ennek hiányában jelentést kell készíteni és azt az eljárás iratai között el kell helyezni.

(2) Ha a nyomozó szerv vezetője rendbírság kiszabását tartja szükségesnek, azt írásban kezdeményezi az ügyésznél. A kezdeményezésben a rendbírság kiszabásának alapjául szolgáló okokat kellő részletességgel ismertetni kell.

A Be. 162. §-ához (Az elővezetés)

90. §⁶⁰ Az elővezetés végrehajtására és a testi kényszer alkalmazására a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló rendelet rendelkezései az irányadók.

A Be. 163. §-ához (Testi kényszer alkalmazása)

91. § Ha az eljárás során testi kényszer alkalmazására kerül sor, annak tényét a nyomozási cselekményről készült jegyzőkönyvben kell rögzíteni, ennek hiányában jelentést kell készíteni és azt az eljárás iratai között el kell helyezni.

A Be. 165. §-ához (Az ügyész és a nyomozó hatóság kapcsolata)

92. § (1) A nyomozó hatóság vezetője, illetve a nyomozó szerv vezetője biztosítja a feltételeket ahhoz, hogy az ügyész a nyomozás során az ügyészségről szóló törvényben, illetve a Be.-ben meghatározott rendelkezési és felügyeleti jogát gyakorolhassa; továbbá felelős azért, hogy a nyomozásra vonatkozó ügyészi rendelkezéseket és utasításokat a nyomozó szerv határidőre, szakszerűen, hiánytalanul és törvényesen teljesítse.

(2) A nyomozó szerv vezetője a nyomozásról, az egyes eljárási cselekményekről a Be.-ben, e rendeletben, illetve más jogszabályban meghatározott időpontban, tartalommal és módon köteles tájékoztatni az ügyészt.

(3) Ha a nyomozó szerv eljárása során ügyészi határozatot, illetve intézkedést igénylő kérdés merül fel, a nyomozó szerv vezetője a Be.-ben, e rendeletben, illetve más jogszabályban meghatározott határidőben az iratok egy példányának csatolásával, indokolt, írásbeli előterjesztéssel fordul az ügyészhez. Ha a jogszabály szerint az előterjesztés a nyomozó hatóság vezetőjének a jogkörébe tartozik, akkor az előterjesztésről a nyomozó hatóság vezetője intézkedik.

(4) A nyomozó szerv az eljárási cselekményt akkor is az ügyész rendelkezései szerint teljesíti, ha véleménye attól eltérő.

93. § (1) A gyanúsított első kihallgatásáról készült - személyi adatokat is tartalmazó - jegyzőkönyv, illetve az őrizetbe vételéről szóló határozat egy példányát huszonnégy órán belül meg kell küldeni az ügyészhez.

(2) A bűncselekmény súlya, jellege miatt vagy más okból kiemelkedő jelentőségű ügyekben - így különösen, ha az ügy a tárgyára, illetve az érintettekre figyelemmel helyi vagy országos érdeklődésre tarthat számot - a nyomozás elrendeléséről az ügyészt haladéktalanul értesíteni kell. Az értesítéssel azonos munkanapon számára meg kell küldeni a nyomozás elrendeléséről szóló feljegyzést, illetve az azt tartalmazó kezdő iratot.

(3) Az ügyész rendelkezésére a nyomozó szerv vezetője intézkedik arról, hogy a fogva tartott gyanúsítottat a bíróság vagy az ügyész elé állítsák.

A Be. 166. §-ához (A jegyzőkönyv)

94. § (1) A jegyzőkönyvet a nyomozási cselekménnyel egyidejűleg kell elkészíteni.

(2) A vallomás szó szerinti írásba foglalása esetén a feltett kérdéseket is rögzíteni kell.

(3) A vallomás szó szerinti írásba foglalásának megtagadása esetén a gyanúsítottat, a tanút, a szakvéleményt szóban előterjesztő szakértőt figyelmeztetni kell arra, hogy vallomását, illetőleg szakvéleményét írásban megteheti.

(4) A jegyzőkönyvet számítógéppel, írógéppel vagy kézírással (tollal vagy golyóstollal) kell készíteni. A gyorsírással, a kézírással készített jegyzőkönyvről számítógéppel vagy írógéppel másolatot kell készíteni, és azt az iratok között el kell helyezni.

95. § (1) A jegyzőkönyv kijavítására vagy kiegészítésére akkor kerülhet sor, ha azt hitelt érdemlő adatok indokoltá teszik.

(2) A jegyzőkönyv kijavításával vagy kiegészítésével a jegyzőkönyvet még részben sem szabad olvashatatlaná tenni. A sorok közé kiegészítést írni nem szabad. A kijavítást, kiegészítést a jegyzőkönyv végére kell felvenni. A javítást az azt végzőnek alá kell írni.

96. §⁶¹ Ha a nyomozási cselekményen részt vevő személy írni-olvasni nem tud, vagy a tizennegyedik életévét nem töltötte be, a jegyzőkönyvben rögzíteni kell:

a) azt, hogy a nyomozó szerv eljáró tagja a hatósági tanú jelenlétében a kihallgatott előtt a jegyzőkönyvet felolvasta,

b) a kihallgatott arra vonatkozó nyilatkozatát, hogy a jegyzőkönyv a vallomását helyesen tartalmazza-e, illetve, hogy azt pontosítani, kiegészíteni kívánja-e,

c) a hatósági tanú észrevételeit.

A Be. 170. §-ához (A nyomozás megindításának alapja)

97. § A nyomozás csak bűncselekmény gyanúja, a törvényben meghatározott ténybeli és jogi előfeltételek együttes fennállása esetén rendelhető el.

98. § A feljelentés beérkezésétől, illetve a nyomozó szerv tagjának észlelésétől számított három napon belül az adatok értékelése után dönteni kell

a) a feljelentés áttételéről,

b) a feljelentés elutasításáról, vagy

c) a nyomozás elrendeléséről.

99. § (1) Ha a nyomozás a nyomozó szerv tagjának hivatali minőségében tudomására jutott adatok alapján indul, a nyomozás elrendelését arra az iratra kell feljegyezni, amely a nyomozás elrendelését megalapozó adatot tartalmazza.

(2) Az ügyészt a nyomozás elrendeléséről a feljegyzés, a feljelentés elutasításáról a határozat másolatának megküldésével értesíteni kell.

A Be. 171. §-ához (A feljelentés)

100. § Feljelentés minden olyan, formához nem kötött - a büntetőeljárás megindítására vagy lefolytatására jogosult szerv vagy más hatóság, illetve a bíróság tudomására hozott - közlés, amely meghatározott vagy ismeretlen személy által elkövetett bűncselekmény gyanújára utaló tényállítást, illetve adatot tartalmaz.

101. § Ha a feljelentést nem a hatáskörrel, illetve illetékességgel rendelkező nyomozó szervnél teszik meg, a feljelentőt erről tájékoztatni kell, és közölni kell vele, hogy feljelentését melyik nyomozó szervhez vagy más hatósághoz küldik meg.

102. § (1) A feljelentőt a feljelentés megtételekor figyelmeztetni kell a hamis vád és a hatóság félrevezetése büntetőjogi következményeire. A figyelmeztetést és az erre tett nyilatkozatot a feljelentésről felvett jegyzőkönyvbe kell foglalni. A távbeszélőn felvett feljelentést utóbb jelentésbe kell foglalni.

(2) A jegyzőkönyv felvételénél törekedni kell a gyanú fennállásának megítéléséhez szükséges tények minél részletesebb tisztázására. Ezért a feljelentőt kellő alapossággal kell nyilatkoztatni a bűncselekmény tényállási elemeire, az elkövetés körülményeire, a gyanúsított személyére és a bizonyítási eszközökre.

(3) A feljelentés jegyzőkönyvbe foglalásakor a feljelentőt fel kell szólítani, hogy a birtokában levő bizonyítási eszközöket a nyomozó szerv eljáró tagjának adja át, ha pedig ez nem lehetséges, a megőrzésükről, illetve az épségben tartásukról a tőle elvárható módon gondoskodik. Az átadott bizonyítási eszközöket le kell foglalni. Ha a tárgyi, bizonyítási eszközök nincsenek a feljelentő birtokában, ki kell kérdezni arról, hogy azok hol találhatóak.

103. § (1) A nyomozó szerv a feljelentés, illetve a nyomozó szerv tagja észlelésének adatait az alábbiak figyelembevételével vizsgálja meg

- a) a történeti tényállás bűncselekmény gyanújának megállapítására alkalmas-e,
- b) a büntetőeljárás megindításának van-e akadálya,
- c) szükséges-e halaszthatatlan nyomozási cselekmény vagy más intézkedés foganatosítása,
- d) a bűncselekmény nyomozására van-e hatásköre, illetékessége.

(2) A nyomozó szerv köteles már a feljelentés vételekor, illetőleg a nyomozó szerv tagjának észlelésekor - ha a késedelem veszéllyel jár, a jegyzőkönyv felvétele előtt is - minden olyan intézkedést megtenni, amely a nyomozás eredményességét, gyors teljesítését elősegíti.

(3) Késedelem nélkül intézkedni kell a személy-, illetve tárgykörözés elrendelésére, szemle tartására, véralkohol-, toxikológiai vagy vizeletvizsgálat elvégzéséhez szükséges minta vételére, és minden olyan nyomozási cselekmény végrehajtására, amelynek elmulasztása vagy későbbi elvégzése az eljárás eredményességét károsan befolyásolná.

(4) A feljelentés beérkezésétől, illetőleg a nyomozó szerv tagjának észlelésétől számított három napon belül azokból a nyilvántartásokból, amelyeket a nyomozó szerv kezel, valamint amelyekből adatigénylésre jogosult, be kell szerezni a feljelentéssel kapcsolatos döntés, illetőleg a teendő intézkedés szempontjából lényeges adatokat.

104. § (1) A sértett vagy a Be. 51. §-ának (3) bekezdése alapján a helyébe lépő személy figyelmét a feljelentés megtételekor, illetve a kihallgatásakor fel kell hívni arra, hogy polgári jogi igénye a büntetőeljárás bírósági szakaszában vagy egyéb törvényes úton érvényesíthető. A figyelmeztetésre adott nyilatkozatot jegyzőkönyvezni kell.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott személyt figyelmeztetni kell, hogy indítványozhatja a biztosítási intézkedést, illetve a zár alá vételt.

105. § (1) Ha a nyomozó szerv a hatáskörének vagy illetékességének hiányát a nyomozás során állapítja meg, a nyomozás iratainak áttételéről értesíti az ügyészt, valamint a büntetőeljárásban részt vevő személyeket (Be. 42. §).

(2) Az átiratban (felterjesztésben) meg kell jelölni a feljelentés tárgyát, az áttétel indokát, a megküldött iratokat és bűnjeleket.

(3) Az a nyomozó szerv, amelyhez az ügyet áttették, erről haladéktalanul értesíti az átvett ügy nyomozásáról rendelkező ügyészt, és az értesítéssel azonos munkanapon megküldi a nyomozás elrendeléséről szóló feljegyzést, illetve az azt tartalmazó kezdő iratot.

A Be. 172/A. §-ához (A feljelentés kiegészítése)⁶²

105/A. §⁶³ (1) Ha a feljelentés alapján nem állapítható meg, hogy fennáll-e a bűncselekmény gyanúja, illetve az, hogy az eljárásnak van-e törvényi akadálya, feljelentés kiegészítése rendelhető el. Ennek keretében a nyomozó szerv a Be. 172/A. §-ának (2) bekezdése szerinti adatszerző tevékenységet folytathat.

(2) Ha a feljelentésben több bűncselekmény került megjelölésre és ezek között van olyan cselekmény, amely tekintetében - a feljelentés adatai alapján - fennáll a bűncselekmény gyanúja, nem rendelhető el feljelentés kiegészítés annak megállapítására, hogy a további cselekmények vonatkozásában is fennáll-e bűncselekmény elkövetésének gyanúja.

(3) A feljelentés kiegészítésének elrendeléséről szóló döntést nem külön alakszerű határozatban, hanem az ügyirat eredeti és másodlati példányaira történő záradékkal kell meghozni. A záradéknak tartalmaznia kell a feljelentés kiegészítésének határidejét, valamint a feljelentés kiegészítésére vonatkozó formai és tartalmi követelményeket.

(4) A nyomozó szerv a feljelentés kiegészítése során tett megállapításait - ha ezzel kapcsolatban egyéb iratok nem keletkeztek - jelentésbe köteles foglalni.

(5) A feljelentés kiegészítése során - legkésőbb a feljelentés kiegészítés elrendelésétől számított tizenötödik napon - döntení kell arról, hogy a bűncselekmény elkövetésének gyanúja megállapítható-e. Ha bűncselekmény gyanúja megállapítható, a nyomozást el kell rendelni, ellenkező esetben a feljelentést el kell utasítani.

(6) Ha az ügyész a feljelentés kiegészítését a Be. 35. §-ának (2) bekezdése alapján a nyomozó szerv hatáskörébe utalta, a feljelentés esetleges elutasításáról a nyomozó szerv - a Be. 174. § (2) bekezdésében foglalt esetekben - dönt.

A Be. 173. §-ához (A magánindítvány)

106. §⁶⁴ Ha a bűncselekmény magánindítványra üldözendő, a magánindítvány előterjesztésére jogosult feljelentőt a nyomozó szerv köteles körültekintően tájékoztatni a törvényben meghatározott jogairól annak érdekében, hogy azokat megfelelően gyakorolhassa.

107. § (1) Ha a nyomozás során olyan személy ellen merül fel bűncselekmény megalapozott gyanúja, akivel szemben az eljárás lefolytatásához magánindítvány szükséges, a magánindítvány megtételére jogosultat nyilatkoztatni kell, hogy kívánja-e a felelősségre vonást.

(2) A magánindítvány megtételére jogosultnak a gyanúsított kilétének megállapítása után tett, az eljárás folytatását kérő nyilatkozatát magánindítványnak kell tekinteni.

A Be. 176. §-ához (A nyomozás határideje)

108. § (1) A nyomozásra a nyomozó szerv vezetője a Be. 176. §-ának (1) bekezdésében meghatározottnál rövidebb határidőt is előírhat.

(2) Ha az eljárás halaszthatatlan nyomozási cselekmény végzésével indul meg, a nyomozás határidejét ennek időpontjától kell számítani.

109. § (1) A nyomozó szerv vezetője a nyomozás határidejének lejártá előtt olyan időpontban köteles a nyomozás teljesítését ellenőrizni, hogy elegendő időtartam álljon rendelkezésre a még szükséges nyomozási cselekmények elvégzésére. Az ellenőrzés megállapításairól készített feljegyzést a nyomozási iratok irattári példányában kell elhelyezni.

(2) Ha a nyomozás határidejének meghosszabbítása indokolt, a nyomozó szervnek olyan időpontban kell előterjesztést tennie a határidő meghosszabbítására, hogy az előterjesztés a nyomozásról rendelkező ügyészhez a nyomozás határidejének lejártá előtt legalább tíz - ha a hosszabbításra felettes ügyész jogosult, tizenöt - nappal megérkezzen.

(3) A nyomozó szerv a nyomozás határidejének meghosszabbítására tett - a cselekmény tényállását, minősítését, a beszerzett bizonyítékokat, a meghosszabbítani kért határidőt, a tervezett eljárási cselekményeket tényszerűen tartalmazó, a teljesítésük addigi elmaradásának okát is megjelölő - előterjesztésben indokolja meg, hogy a nyomozás határidejének meghosszabbítását milyen okok és körülmények, milyen időtartamra teszik szükségessé.

IV. Fejezet

MÁS NYOMOZÓ SZERV MEGKERESÉSE

110. § Nyomozási cselekmény megkeresés útján is teljesíthető.

111. § (1) Ha más nyomozó szerv illetékességi területén kell nyomozási cselekményt végezni, ennek végrehajtására - a 114. §-ban meghatározott kivétellel - a foganatosítandó nyomozási cselekmény helye szerint illetékes és a megkereséssel érintett bűncselekmény nyomozására hatáskörrel rendelkező nyomozó szerv megkereshető.

(2)⁶⁵ A Rendőrség budapesti székhelyű nyomozó szervei és a Pest megyei Rendőr-főkapitányság - a 114. §-ban meghatározott kivétellel - nem keresheti meg a KR-t és a Budapesti Rendőr-főkapitányság, illetve a kerületi rendőrkapitányságok szerveit.

112. § (1) A megkeresés kizárólag egyes nyomozási cselekmények elvégzésére irányulhat.

(2) A megkeresés irányulhat halaszthatatlan nyomozási cselekményekre is.

(3) A megkereséshez csatolni kell azokat az iratokat, amelyek ismerete a megkeresés teljesítéséhez szükséges.

(4) A megkeresést lehetőleg telefaxon vagy elektronikus úton, illetve ha a késedelem veszéllyel járna, távbeszélőn kell továbbítani. Ebben az esetben a szükséges iratokat egyidejűleg meg kell küldeni. A távbeszélőn kért megkeresésről feljegyzést kell készíteni.

(5)⁶⁶ A megkeresés alapján őrizetbe vett személy elszállításáról a megkereső nyomozó szervnek kell gondoskodnia.

(6)⁶⁷

113. § (1)⁶⁸ Őrizetbe vétel, házkutatás, lefoglalás, motozás, biztosítási intézkedés foganatosítására irányuló határozatot a megkereső nyomozó szerv hozza meg.

(2) Ha az (1) bekezdésben írt kényszerintézkedés szükségessége a megkeresést követően, a megkeresett nyomozó szerv eljárásában késedelmet nem tűrő módon merül fel, a határozatot - lehetőség szerint a megkereső nyomozó szervvel egyeztetve - a megkeresett nyomozó szerv készíti el.

(3)⁶⁹ Az (1) és (2) bekezdésben felsorolt határozatok elleni panaszt - ha annak a határozatot hozó nyomozó szerv három napon belül nem ad helyt - a megkereső nyomozó szerv szerint illetékes ügyészhez kell felterjeszteni. Őrizetbe vétel elleni panasz esetén a nyomozó szervnek haladéktalanul döntenie kell, és ha a panasz nem ad helyt, az iratokat nyomban fel kell terjesztenie az illetékes ügyészhez.

114. §⁷⁰ (1) A büntetés-végrehajtási intézetben fogva tartottal kapcsolatos megkeresés csak a fogva tartott kihallgatására - ha mindkét fogva tartott ugyanabban a büntetés-végrehajtási intézetben van -, szembesítésükre, az iratok ismertetésére, valamint a fogva tartott büntetés-végrehajtási intézetben levő érték-, illetve tárgyletéből történő lefoglalásra irányulhat. A nyomozási cselekmények elvégzéséhez az ügyész engedélye szükséges. Más nyomozási cselekmény végrehajtásához a fogva tartottat ki kell kérni.

(2)⁷¹ A büntetés-végrehajtási intézetben levő fogva tartottal kapcsolatos nyomozási cselekmény végrehajtása érdekében a büntetés-végrehajtási intézet helye szerint illetékes rendőr-főkapitányságot kell megkeresni. Az ilyen megkeresést a megyei rendőr-főkapitányság, Budapesten a KR, illetve a Budapesti Rendőr-főkapitányság teljesíti.

A nyomozás tervezése

115. § (1) Írásbeli nyomozási terv (a továbbiakban: nyomozási terv) készítéséről - a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel - az ügyész, illetve a nyomozó szerv vezetője dönt.

(2) Nyomozási terv készítése kötelező a bonyolult ténybeli és jogi megítélésű vagy több nyomozó szerv együttműködését, illetve nyomozó csoport létrehozását igénylő ügyekben.

(3) A nyomozási terv az eljárás tárgyául szolgáló bűncselekmény rövid leírását, a nyomozás verzióit, a bizonyítás érdekében szükséges és lehetséges nyomozási cselekményeket, azok foganatosításának felelősét és határidejét tartalmazza.

(4) A nyomozás gyorsasága és a bizonyítás teljessége érdekében a nyomozás tervezése során meg kell határozni, hogy:

a) milyen körben, összefüggésben és részletességgel kell feltárni a bizonyítás tárgyához tartozó tényeket,

b) a bizonyítás tárgyát alkotó tények megfelelő feltárásához milyen tárgyi bizonyítási eszközöket, okiratokat kell felderíteni, összegyűjteni és biztosítani,

c) milyen további nyomozási cselekményeket, milyen határidővel kell végrehajtani.

(5) A nyomozási tervet a nyomozás előrehaladtával aktualizálni kell.

(6) A nyomozási tervet a nyomozási iratok irattári példányában kell kezelni.

A Be. 178. §-ához **(A nyomozó hatóság egyéb adatszerző tevékenysége)**

116. § (1) Ha az indokolt, a nyomozás során - függetlenül keletkezésük idejétől - be kell szerezni különösen:

a) az ügy történeti tényállásához kapcsolódó államigazgatási eljárás;

b)²² a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény alapján végzett

ba) igazoltatás, ruházat- és csomag átvizsgálás,

bb) felvilágosítás kérés,

bc)²³

bd) műszeres ellenőrzés,

be) közterületen, közbiztonsági célból elhelyezett képfelvevő működtetése,

bf) közlekedésrendészeti intézkedés,

bg) jármű átvizsgálás,

bh) fedett nyomozó igénybevétele, titkos információgyűjtés,

bi)²⁴ egyéb - a felderítés érdekében foganatosított - rendőri intézkedés

során keletkezett iratokat, biztosított tárgyakat.

(2) A más nyomozó szerv vagy más szerv eljárása során keletkezett bizonyítási eszközök beszerzésére a Be. 71. §-ában szabályozott megkeresésre vonatkozó szabályokat kell értelemszerűen alkalmazni.

117. § (1) Ha a nyomozás elrendelése után fedett nyomozó igénybevétele szükséges, a nyomozó szerv vezetője az ügyészhez előterjesztést tesz, amely tartalmazza:

a) a nyomozó szerv megnevezését, az ügyszámot, a nyomozás elrendelésének időpontját,

b) a bűncselekmény Btk. szerinti megnevezését, a bűncselekmény gyanúját megalapozó adatokat,

c) az üggyel összefüggő titkos információgyűjtés, illetve titkos adatszerzés során beszerezett adatokat,

d) a fedett nyomozó foglalkoztatásának indokait, célját,

e) a fedett nyomozó működési körét.

(2) Az előterjesztéshez csatolni kell az előterjesztésben foglaltakat megalapozó iratokat.

118. § A titkos információgyűjtésről készült jelentés tartalmára és az ezzel kapcsolatos adatkezelésre a külön törvény rendelkezései az irányadók.

A Be. 179. §-ához **(A gyanúsított kihallgatása)**

119. § (1) A gyanúsítottal a bizonyítékok ismertetése nélkül közölni kell a terhére rótt bűncselekményt megvalósító magatartásának lényegét, és Btk. szerinti minősítését. Ha a gyanúsítottat több bűncselekmény elkövetésével gyanúsítják, minden egyes bűncselekményt illetően külön-külön kell közölni a terhére rótt tényeket és ezeknek a Btk. szerinti minősítését.

(2) Ha a gyanúsítás közlését követően a nyomozás során a gyanúsítottal szemben újabb bűncselekmény megalapozott gyanúja állapítható meg, valamint, ha a gyanúsításban közölt bűncselekmény minősítése megváltozik, azt vele a kihallgatásánál közölni kell.

120. § (1) A gyanúsított vallomását egyes szám első személyben fogalmazva, a gyanúsított jelenlétében kell jegyzőkönyvbe foglalni.

(2) Ha a vallomástétel során tolmácsot kell igénybe venni, a jegyzőkönyvben fel kell tüntetni a tolmács nevét, címét, a tolmácsolás nyelvét, a tolmács nyilatkozatát a Be. 103. §-ának (1) bekezdésében meghatározott kizárási okokra, valamint a gyanúsított nyilatkozatát, hogy a tolmácsolást megértette-e.

121. § (1) A gyanúsított észrevételeit, indítványait jegyzőkönyvbe kell foglalni. A gyanúsítottnak a tényállás alapos és hiánytalan tisztázására tett megalapozott indítványát a nyomozás során teljesíteni kell.

(2) Ha a gyanúsított vallomása ellentmondásos vagy korábbi vallomásával ellentétes, nyilatkozatni kell ennek okára, valamint arra, hogy melyik vallomását tartja fenn.

(3)²⁵ Ha a tényállás alapján az ügyben a közvetítői eljárás törvényi feltételei fennállnak, a gyanúsítottat részletesen tájékoztatni kell a közvetítői eljárás szabályairól és lehetőségéről. A tájékoztatás tartalmát és tényét, valamint a gyanúsított erre tett észrevételét a jegyzőkönyvben rögzíteni kell.

122. § (1) Ha a fogva tartott gyanúsított ittassága, vagy más ok miatt olyan állapotban van, amely gátolja a vallomástételben, illetve védekezésének előterjesztésében, erről jelentést kell készíteni, és a gyanúsítottat az akadályoztatás megszűnését követően kell haladéktalanul kihallgatni.

(2) Ha felmerül annak gyanúja, hogy a fogva tartott gyanúsított ittassága, vagy más ok miatt olyan állapotban van, amely gátolja a vallomástételben, illetve védekezésének előterjesztésében, haladéktalanul meg kell vizsgáltatni orvossal. Ha az orvosi vélemény szerint a fogva tartott gyanúsított ittas vagy kábítószer hatása alatt áll, intézkedni kell a szakértői vizsgálathoz szükséges vér-, illetve vizeletminta vételére.

123. § Ellenőrizni kell, hogy a gyanúsított rendelkezik-e járművezetői engedéllyel, úti okmánnyal, lőfegyvertartási engedéllyel, lőfegyverrel, illetve adott-e be úti okmány vagy lőfegyvertartási engedély iránti kérelmet.

124. §²⁶

125. §²⁷ (1) Ellenőrizni kell, hogy a gyanúsított szerepel-e a bűnügyi nyilvántartásban és be kell szerezni az esetleges korábbi elítélésére vonatkozó iratokat, ha a bűncselekmény minősítése vagy a büntetőjogi jogkövetkezmények alkalmazása szempontjából azoknak jelentősége van, valamint a más nyomozó szerv előtt folyamatban lévő büntetőeljárásokra vonatkozó adatokat.

(2) A bűnügyi nyilvántartási rendszerről, az Európai Unió tagállamainak bíróságai által magyar állampolgárokkal szemben hozott ítéletek nyilvántartásáról, valamint a bűnügyi és rendészeti biometrikus adatok nyilvántartásáról szóló 2009. évi XLVII. törvényben (a továbbiakban: Bnyt.) meghatározott esetekben a bűnügyi és rendészeti biometrikus adatok nyilvántartása részére történő adatközlés és az e nyilvántartások által teljesített adatszolgáltatás, valamint az ujj- és tenyérynymatvételezés és a DNS-mintavétel szabályairól szóló IRM rendeletnek megfelelően kell eljárni.

(3) Teljesíteni kell a Bnyt. és a bűnügyi nyilvántartási rendszer egyes nyilvántartásai részére történő adatközlés szabályairól szóló IRM rendeletben meghatározott adatközlést.

126. § (1)²⁸ A nyomozó szerv az előzetes letartóztatást rendőrségi fogdában töltő gyanúsítottat a rendőrségi fogdán történő elhelyezést megalapozó nyomozati cselekmények elvégzését követően - akkor is, ha az engedélyezett időtartam még nem telt el - a büntetés-végrehajtási intézetbe visszaszállítja. A visszaszállítás végrehajtása előtt az ügyésztől rendelvényt kell kérni, és átkísérési utasítást kell készíteni.

(2) A büntetés-végrehajtási intézetet értesíteni kell a fogva tartás biztonságát érintő adatokról, eseményekről, valamint - a fogva tartottal kapcsolatban rendelkezésre álló orvosi iratok zárt borítékban történő megküldésével - a fogva tartott egészségi állapotáról.

A Be. 180. §-hoz (A poligráfós vizsgálat)

127. § A nyomozás elősegítése érdekében a nyomozó szerv elrendelheti - a Be. 453. §-a (3) bekezdésben meghatározott kivétellel - a gyanúsított poligráfós vizsgálatát.

128. § A gyanúsított saját maga, illetőleg a bűncselekmény más gyanúsítottjának; a védő az általa védett gyanúsítottnak, illetőleg a bűncselekmény más gyanúsítottjának a poligráfós vizsgálatát indítványozhatja. Az indítványról a nyomozó szerv dönt.

129. § (1) A poligráfós vizsgálatra a gyanúsított írásos beleegyező nyilatkozata esetén kerülhet sor. A beleegyező nyilatkozatot a nyomozó szerv eljáró tagja foglalja írásba, azt a nyomozás iratai között kell elhelyezni.

(2) A beleegyező nyilatkozatnak tartalmaznia kell:

a) az eljáró nyomozó szerv megnevezését, az ügy számát és tárgyát,

b) a gyanúsított nevét, születési helyét és idejét, anyja nevét,

c) a gyanúsított arra vonatkozó kifejezett nyilatkozatát, hogy a poligráfós vizsgálatnak aláveti magát, továbbá hogy tudatában van annak, hogy beleegyezését az eljárás bármely szakaszában, hátrányos következmények nélkül visszavonhatja.

130. § A szaktanácsadó a poligráfós vizsgálat megkezdése előtt - a vizsgálati metodika által megengedett mértékig - tájékoztatja a gyanúsítottat a vizsgálat lényegéről és menetéről.

131. § (1) A vizsgálati helyiségben azon kívül, akinek jelenlétét a törvény megengedi, a szaktanácsadó és a vizsgálat lefolytatásához szükséges technikai személyzet lehet jelen.

(2) Ha a gyanúsított nem magyar anyanyelvű, tolmácsot kell kirendelni és a vizsgálatot - tolmács alkalmazásával - a gyanúsított anyanyelvén, illetve az általa megjelölt nyelven kell lefolytatni.

132. § A szaktanácsadó a poligráfós vizsgálatról jegyzőkönyvet vezet. A jegyzőkönyvnek az érintett személyre vonatkozó első része tartalmazza a vizsgálatra való felkészítés során tisztázandó adatokat. A jegyzőkönyv első részét lezáró nyilatkozat aláírásával az érintett személy elismeri, hogy a vizsgálat lényegét és menetét, valamint a jegyzőkönyv tartalmát - beleértve a vizsgálat alá kerülő témaköröket és kérdéseket is - megismerte, és a vizsgálaton való részvételre vonatkozó beleegyezését fenntartja, továbbá hozzájárul a jegyzőkönyvben szereplő egészségügyi adatainak kezeléséhez.

A Be. 182. §-ához (Szaktanácsadó közreműködése)

133. § (1) A szaktanácsadó igénybeviteléhez nem szükséges határozatot hozni, a közreműködésre felkérés szóban vagy írásban történik. A nyomozó szerv tagja a közreműködésről felvett jegyzőkönyvben rögzíti, hogy a szaktanácsadó mely eljárási cselekménynél működött közre, és milyen kérdésben adott felvilágosítást.

(2) A nyomozás során szaktanácsadóként a nyomozó hatóság alkalmazásában álló személy is igénybe vehető, amennyiben vele szemben nem áll fenn a Be. 38. §-ában meghatározott kizárási ok.

A Be. 188. §-ához (A nyomozás felfüggesztése)

134. § (1) Ha az ügyben több gyanúsított van, a nyomozást csak arra a gyanúsítottra vonatkozóan lehet felfüggeszteni, akire nézve a felfüggesztési ok fennáll.

(2) A felfüggesztés ideje alatt a gyanúsított személyét közvetlenül nem érintő nyomozási cselekményeket el kell végezni, a vele kapcsolatos bizonyítási eszközöket be kell szerezni.

135. §²⁹ Ha a nyomozást a nyomozó szerv függesztette fel és annak oka megszűnt, továbbá, ha a felfüggesztés határideje eredménytelenül telt el és nincs helye a nyomozás elévülés miatti megszüntetésének, a nyomozás folytatásáról határozatot kell hozni, amelynek megküldésével az ügyészt és az eljárásnak azt a résztvevőjét, akit a felfüggesztésről is értesítettek, egyidejűleg értesíteni kell. Ha a nyomozást az ügyész függesztette fel, a felfüggesztés okának megszűnése esetén a nyomozás továbbfolytatásáról szóló határozat meghozatala iránt előterjesztést kell tenni.

A Be. 193. §-ához (A nyomozás iratainak megismerése)

136. § (1) A nyomozás elvégzése után a gyanúsított és a védő a vádemelés alapjául szolgáló, a sértett az őt érintő iratokat megismerheti. Ennek érdekében értesíteni kell őket arról, hogy a nyomozás iratait hol és mikor tekinthetik meg.

(2) Előbb a gyanúsított és védője, ezt követően a sértett számára kell a megismerés lehetőségét biztosítani.

(3) Az iratok megismeréséhez a nyomozási iratok sorszámozott, összefűzött első példányát és mellékleteit kell átadni.

(4) Az iratok megismerését a nyomozásra megállapított határidőn belül kell lehetővé tenni.

(5) A nyomozás kiegészítése során keletkezett iratok megismerését az (1)-(4) bekezdésben foglaltak szerint kell biztosítani.

(6)⁸⁰ Ha a gyanúsított, illetőleg a védő iratismertetés során előterjesztett indítványa alapján olyan nyomozási cselekmény elvégzése válik szükségessé, amely a Be. 176. §-a (2) bekezdésének második mondatában megállapított határidőn belül nem végezhető el, a nyomozó hatóság a nyomozás határidejének meghosszabbítása érdekében haladéktalanul előterjesztést tesz az ügyészhez.

(7)⁸¹ Az elvégzett nyomozási cselekmény folytán keletkezett iratok megismerését a nyomozás meghosszabbított határidejének utolsó napjáig a gyanúsított és a védő, majd a sértett részére biztosítani kell.

(8)⁸² Az (1)-(7) bekezdés rendelkezéseit a gyanúsított és a védő tekintetében értelemszerűen alkalmazni kell a nyomozás megszüntetése esetén is.

137. § (1) A nyomozás elvégzése után az iratismertetés alkalmával tett - a nyomozás kiegészítése iránti, illetve egyéb - indítvány teljesítése vagy elutasítása kérdésében olyan időpontban kell döntenie, hogy a szükséges nyomozási cselekmény a nyomozás teljesítésére rendelkezésre álló határidőben elvégezhető legyen.

(2) Az indítvány elutasításáról írásban tájékoztatni kell azt, aki az indítványt tette.

(3) Ha a nyomozás teljesítésére rendelkezésre álló határidőben az indítvány szerinti nyomozási cselekmény nem végezhető el, a nyomozás határidejének meghosszabbítására haladéktalanul előterjesztést kell tenni.

138. § (1) Ha az értesített a megjelölt határnapon nem jelenik meg az iratok megismerése céljából, ezt az értesítés másolati példányára fel kell jegyezni.

(2) A nyomozás elvégzése után a gyanúsítottat, a védőt és a sértettet arról is tájékoztatni kell, hogy a nyomozás iratait hova továbbították.

139. § Az iratokat két példányban, külön-külön összefűzve, oldalszámozva és iratjegyzékkel ellátva kell megküldeni az ügyészhez, ha a törvény szerint a nyomozás elvégzését követően ügyészi intézkedésre van szükség.

A Be. 195-196. §-ához (Jogorvoslat a nyomozás során)

140. §⁸³ A panaszt írásban vagy szóban lehet előterjeszteni. A szóban előterjesztett panaszt jegyzőkönyvbe kell foglalni.

141. §⁸⁴ A nyomozás során a panaszt a határozatot hozó, az intézkedést foganatosító, illetőleg az intézkedést elmulasztó nyomozó szervnél célszerű előterjeszteni.

A Be. 200. §-ához (Bírói engedélyhez kötött titkos adatszerzés)

142. § (1) A nyomozás elrendelését megelőzően külön törvény alapján a bíró által engedélyezett titkos információgyűjtés tényéről és tartalmáról a nyomozás elrendelésével egyidejűleg értesíteni kell az ügyészt.

(2) A bírói engedélyhez kötött titkos adatszerzésre irányuló előterjesztéshez a nyomozási iratokon kívül azokat az iratokat is csatolni kell, amelyek nélkül a titkos adatszerzés indokoltsága nem ítéhető meg.

(3) Az előterjesztést két számozott példányban kell az ügyészhez megküldeni úgy, hogy az a titkos adatszerzés javasolt kezdő időpontja előtt legalább öt nappal megérkezzen.

(4) A titkos adatszerzés meghosszabbításának kezdeményezésekor a (3) bekezdésben írottak értelemszerű alkalmazásával kell eljárni.

(5) Ha - a késelem veszélyére figyelemmel - az egyébként bírói engedélyhez kötött titkos adatszerzést az ügyésztől kérik, ennek indokait tényekkel kell alátámasztani.

(6) A titkos adatszerzés haladéktalan megszüntetéséről egyidejűleg tájékoztatni kell az ügyészt.

(7) Ha a törvény a titkos adatszerzés során megismert adat megsemmisítését írja elő, ennek tényéről, módjáról és időpontjáról jegyzőkönyvet kell készíteni.

(8) A titkos adatszerzés végrehajtásáról készített jelentést annak aláírását követően haladéktalanul meg kell küldeni az ügyésznek.

(9)⁸⁵ Az (1) és (6) bekezdésben meghatározott esetben az értesítés, illetőleg a (2) és (4) bekezdés szerinti előterjesztés megtételére, továbbá a titkos adatszerzés végrehajtásáról a Be. 204. § (5) bekezdése alapján készített jelentés aláírására - ha a nyomozást -

a) az ORFK nyomozó szerve végzi, akkor a nyomozó szerv vezetője,

b) a rendőr-főkapitányság nyomozó szerve végzi, akkor a rendőrfőkapitány,

c) a rendőrkapitányság nyomozó szerve végzi, akkor a rendőrkapitány,

d) az RRI nyomozó szerve végzi, akkor az RRI parancsnoka,

e)⁸⁶ a KR nyomozó szerve végzi, akkor a KR parancsnoka

köteles, illetve jogosult.

A Be. 206/A. §-ához **(A titkos információgyűjtés eredményének felhasználása)⁸⁷**

142/A. §⁸⁸ A bírói engedélyhez kötött titkos információgyűjtés eredményének felhasználásakor az indítványozó ügyészt a nyomozó hatóság vezetője az országos rendőrfőkapitány helyettesének előzetes - a felhasználás kockázataira, valamint az így keletkező anyagi és egyéb kötelezettségekre vonatkozó - állásfoglalásáról tájékoztatja.

V. Fejezet

A Be. 446-469. §-aihoz **(A fiatalkorúak elleni büntetőeljárás)**

143. § (1) A fiatalkorúak elleni büntetőeljárás szabályait kell alkalmazni azzal a gyanúsítottal szemben is, aki

a) házasságkötés folytán szerzett nagykorúságot,

b) a bűncselekmény elkövetése után, de a büntetőeljárás megindítása előtt töltötte be a tizennyolcadik életévét.

(2) Ha a gyanúsított a nyomozás során a tizennyolcadik életévét betöltötte, vagy házasságkötés folytán nagykorúvá válik, a volt törvényes képviselő e minőségéből eredő jogait már nem gyakorolhatja.

144. §⁸⁹ Nem alkalmazhatók a Be. XXI. Fejezetének rendelkezései azzal a gyanúsítottal szemben, aki az eljárás alapjául szolgáló bűncselekményt (bűncselekményeket) részben a tizennyolcadik életévének betöltése előtt, részben azt követően követte el.

A Be. 450. §-ához (A védő)

145. § (1) Ha a fiatalkorú gyanúsítottak nincs meghatalmazott védője, a nyomozó szerv köteles védőt kirendelni. A védő kirendeléséről a megalapozott gyanú közlésével egyidejűleg kell gondoskodni.

(2) A nyomozó szerv a megalapozott gyanú közlésétől kezdődően köteles vizsgálni, hogy felmerülnek-e a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvtv.) 17. §-ának (2) bekezdésében meghatározott jelzési kötelezettség teljesítését megalapozó körülmények.

(3) A nyomozó szerv a fiatalkorúval szemben indult büntetőeljárásról, továbbá a szülő vagy törvényes képviselő által a gyermek- vagy fiatalkorú sérelmére elkövetett bűncselekmény miatt indult büntetőeljárásról a megalapozott gyanú közlését követően értesíti a gyermekjóléti szolgálatot, továbbá a gyermek-, illetve fiatalkorú lakóhelye szerint illetékes gyámhatóságot.

(4) A nyomozó szerv a fiatalkorú ügyében a Gyvtv. alapján tett intézkedéséről az intézkedésről szóló irat másolatának megküldésével haladéktalanul értesíti az ügyészt.

A Be. 451. §-ához (A törvényes képviselő)

146. § (1) A fiatalkorú törvényes képviselőre elsősorban a szülői felügyeletet gyakorló szülők jogosultak.

(2) Az átmeneti, illetve a tartós nevelésbe vett fiatalkorú törvényes képviselője a gyámhatóság által kirendelt gyám. Az ideiglenes hatállyal elhelyezett fiatalkorú törvényes képviselője a szülő, amennyiben a fiatalkorút nála helyezték el, illetőleg a gyámhatóság által kirendelt gyám.

(3) A szabadságvesztés büntetését töltő, illetve javítóintézeti nevelésre utalt fiatalkorú esetében - eltérő rendelkezés hiányában - a törvényes képviselő joga a szülőt, illetve a gyámot illeti meg.

147. § (1) Ha a törvényes képviselőnek a Be. 452. §-a (1) bekezdésének a) pontjában írt okok miatt a büntetőeljárásból való kizárása látszik szükségesnek, erre, valamint az eseti gondnok kirendelésére soron kívül előterjesztést kell tenni az ügyészhez.

(2) Ugyanígy kell eljárni akkor is, ha a törvényes képviselő jogainak gyakorlására bármely egyéb okból nem képes.

148. § A törvényes képviselő jogairól való felvilágosításának megtörténtét arról az eljárási cselekményről készült jegyzőkönyvben kell rögzíteni, amelyen a törvényes képviselő részt vett.

149. § A fiatalkorú idézéséről és a részére küldött értesítésről a törvényes képviselőt értesíteni kell.

150. § A fiatalkorú személyét vagy jogait érintő határozatot a törvényes képviselővel is közölni kell. A határozat rendelkező részében fel kell hívni a figyelmét, hogy a gyanúsított panaszjoga mellett a törvényes képviselőt önálló panaszjog illeti meg.

151. § (1)⁹⁰ Ha a késelem nem jár veszéllyel, biztosítani kell, hogy a törvényes képviselő a fiatalkorú kihallgatásán, a szemlén, a bizonyítási kísérleten, a felismerésre bemutatáson, a szembesítésnél és a gyanúsítottat érintő szakértői meghallgatáson jelen lehessen. A tizennyolcadik életévét meg nem haladott tanú kihallgatásánál annak gondozója is jelen lehet. A jelenlét vagy a távolmaradás tényét a jegyzőkönyvben rögzíteni kell.

(2) Biztosítani kell, hogy a törvényes képviselő a nyomozás során megtekinthesse az arról az eljárási cselekményről felvett jegyzőkönyvet, amelyen jelen lehetett, továbbá azt, hogy a nyomozás befejezése után az ügy iratait megtekinthesse. Észrevételeit és indítványait - illetőleg ha e jogaival nem kíván élni, akkor ennek tényét - a jegyzőkönyvben rögzíteni kell.

(3) A nyomozás irataiban fel kell tüntetni annak tényét, módját és időpontját, hogy a törvényes képviselőt az (1) és (2) bekezdésben foglaltakról értesítették.

A Be. 453. §-ához (A bizonyítási eszközök)

152. §²¹ (1) Környezettanulmány elkészítésére a gyanúsított lakóhelye (tartózkodási helye) szerint illetékes pártfogó felügyelői szolgálatot kell megkeresni.

(2) A megkeresés tartalmazza:

a) a fiatalkorú gyanúsított nevét, lakóhelyét (tartózkodási helyét),
b) a fiatalkorú gyanúsított törvényes képviselőjének nevét, lakóhelyét (tartózkodási helyét),
c) az eljárás alapjául szolgáló cselekmény Btk. szerinti minősítését és az elkövetés időpontját,
d) a fiatalkorú gyanúsított, valamint törvényes képviselője telefonos vagy egyéb elérhetőségét, ha az ismert,

e) az oktatási intézmény, illetőleg a munkahely megnevezését és elérhetőségét, ahol a fiatalkorú gyanúsított tanulói jogviszonyban vagy munkaviszonyban áll.

(3) A környezettanulmány soron kívüli elkészítése akkor kérhető, ha azt a büntetőeljárás lefolytatására a Be. 517. §-ának (1) bekezdése szerinti határidő indokolja.

(4) A rendőrség - a pártfogó felügyelő megkeresésére - a környezettanulmány elkészítésében közreműködik, ha az

a) a környezettanulmánnyal érintett helyszín biztonságos megtekintése, illetve
b) a környezettanulmány elkészítése során meghallgatandó személy biztonságos meghallgatása érdekében szükséges.

153. §²²

154. § (1) A fiatalkorú életkorát elsősorban személyazonosító igazolványa vagy útlevele bizonyítja. A fiatalkorú születési anyakönyvi kivonatának másolatát akkor kell beszerezni és a nyomozási iratokban elhelyezni, ha

a) nincs a személyazonossága igazolására elfogadható okmánya,
b) a személyazonossága igazolására szolgáló okmányba bejegyzett adatok helyességét illetően kétség merül fel.

(2) Nem kell beszerezni a nem magyar állampolgár fiatalkorú születési anyakönyvi kivonatát abban az esetben, ha a nem magyar állampolgár fiatalkorú nem tartózkodik életvitelszerűen Magyarországon, feltéve, hogy az iratok beszerzése az eljárás befejezését jelentősen késleltetné.

155. § (1)²³ A fiatalkorú nevelésének, testi, értelmi és erkölcsi fejlődésének előmozdítása, illetve biztosítása érdekében a Gyvtv.-ben szabályozott védelemben vételről szóló határozatot be kell szerezni. Ha a fiatalkorú pártfogó felügyelet alatt áll, a pártfogó felügyelőtől kell véleményt kérni.

(2) Ha a fiatalkorú gyógypedagógiai vagy pszichológiai kezelésben részesült, az erre vonatkozó iratokat be kell szerezni.

156. § (1) Ha a javítóintézetben fogva tartott fiatalkorú közreműködésével olyan nyomozási cselekmény foganatosítása szükséges, amelynek végrehajtására a javítóintézetben nincs lehetőség, a rövidebb időt igénybe vevő nyomozási cselekményeket úgy kell tervezni, hogy az a gyanúsított egy napra történő elszállításával - büntetés-végrehajtási intézetben vagy rendőrségi fogdában való elhelyezés nélkül - elvégezhető legyen.

(2) Javítóintézetben, gyermekotthonban, bentlakásos intézményben nevelt, nevelőszülőnél elhelyezett, vagy javítóintézetben, illetve büntetés-végrehajtási intézetben előzetes letartóztatásban lévő fiatalkorú gyanúsítottként történő kihallgatása érdekében azt a rendőri szervet kell megkeresni, amelynek illetékességi területén van elhelyezve a fiatalkorú. A kihallgatás időpontját az intézet, a gyermekotthon, az intézmény, valamint a büntetés-végrehajtási intézet vezetőjével előzetesen egyeztetni kell.

(3) Ha a javítóintézetben nevelt, vagy ott előzetes letartóztatásban lévő, illetve a büntetés-végrehajtási intézetben fogva tartott előzetesen letartóztatott fiatalkorút a nyomozási cselekmény helyszínére kell szállítani, be kell szerezni az ügyész, valamint a fogva tartás alapjául szolgáló határozat szerinti rendelkezési jogkör gyakorlójának engedélyét. A fiatalkorú szállításáról a nyomozó szerv gondoskodik.

**A Be. 454. §-ához
(Az előzetes letartóztatás)**

157. § (1) Fiatalkorú esetében annak figyelembevételével kell az őrizetbe vétel elrendeléséről, illetőleg az előzetes letartóztatás indítványozása iránti előterjesztésről dönten, hogy az őrizetbe vételnek, illetve az előzetes letartóztatásnak a Be. 129. §-ának (2) bekezdésében megállapított okai esetében is csak akkor van helye, ha az a bűncselekmény különös tárgyi súlya folytán szükséges.

(2) A fiatalkorú előzetes letartóztatásának indítványozásához készített előterjesztésben ki kell térni azokra a körülményekre, amelyek miatt a bűncselekmény tárgyi súlya különösen nagy, és ezért a fiatalkorú előzetes letartóztatását indokoltá teszik. Az előterjesztésnek tartalmaznia kell azt is, hogy az előzetes letartóztatást javítóintézetben, büntetés-végrehajtási intézetben indokolt-e végrehajtani. Az erre vonatkozó előterjesztésnél a fiatalkorú körülményeit, érdekeit, illetve az elvégzendő nyomozási cselekményeket kell mérlegelni.

(3) Ha az elvégzendő nyomozási cselekmények vagy a fiatalkorú körülményeinek megváltozása indokolja, az ügyésznél előterjesztést kell tenni az előzetes letartóztatás végrehajtása helyének megváltoztatása indítványozására; illetve az előzetes letartóztatás javítóintézetben történő végrehajtása esetén - az elvégzendő nyomozási cselekményekre figyelemmel - a fiatalkorú büntetés-végrehajtási intézetben legfeljebb öt napra történő, viszonylag kisebb terjedelmű nyomozási cselekmények szükségessége esetén huszonnégy órát meg nem haladó ideiglenes elhelyezése indítványozására.

158. § A javítóintézetben, gyermekotthonban, bentlakásos intézményben elhelyezett fiatalkorú őrizetbe vételéről az intézmény vezetőjét is értesíteni kell. A pártfogó felügyelet alatt álló fiatalkorú őrizetbe vételéről értesíteni kell a fiatalkorú pártfogó felügyelőjét.

159. § Az őrizetbe vett, illetve az előzetes letartóztatásban levő fiatalkorút a szabadlábra helyezésekor törvényes képviselőjének (gondozójának); javítóintézetben, gyermekotthonban, bentlakásos intézményben nevelt fiatalkorút az intézmény megbízottjának, illetőleg meg nem jelenésük esetén - ideiglenes jelleggel - a helyileg illetékes területi gyermekvédelmi szakszolgálatnak vagy az általa megjelölt gyermekotthonnak kell átadni. A törvényes képviselő (gondozó) távollmaradása a szabadításnak nem akadály.

VI. Fejezet

**A Be. 493. §-ához
(A magánvádas eljárás)**

160. § Ha a nyomozó szervnél magánvádra üldözendő bűncselekmény miatt írásban tesznek feljelentést, azt az esetleges egyéb iratokkal együtt át kell tenni az illetékes bírósághoz. Az áttételről a feljelentőt értesíteni kell.

**A Be. 516. §-ához
(A bíróság elé állítás feltételei)**

161. § (1) Ha a bíróság elé állítás kötelező vagy annak feltételei fennállnak, a nyomozó szerv előterjesztést tesz az ügyészhez.

(2) A gyanúsított beismerése esetén is be kell szerezni az egyéb bizonyítékokat.

162. § Ha az őrizetben lévő gyanúsítottat az ügyész bíróság elé kívánja állítani, akkor az ügyészi értesítő alapján a fogva tartott befogadására a rendelvényt ki kell állítani.

**A Be. 526. §-ához
(Eljárás a távollévő terhelttel szemben)**

163. § (1) Ha az ismeretlen helyen tartózkodó gyanúsított felkutatására tett intézkedések nem vezettek eredményre, de a nyomozás adatai, továbbá a rendelkezésre álló bizonyítási eszközök alapján a vádemelésnek a nyomozó szerv vezetője szerint nincs akadálya, a nyomozás elvégzése után a nyomozás iratait vádemelési javaslattal meg kell küldeni az ügyészhez.

(2) Ha a nyomozó szerv megítélése szerint - a nyomozás adatai alapján, a szükséges bizonyítási eszközök hiánya miatt - a vádemelésnek akadálya van, illetve ha az iratokat emiatt az ügyész küldi vissza, a nyomozást fel kell függeszteni.

A Be. 551-554. §-ához (Eljárás mentességet élvező személy esetén)

164. §⁹⁴ A közjogi tisztségen, a diplomáciai vagy nemzetközi jogon, illetőleg a külön törvényen alapuló mentességet élvező személlyel szemben tett feljelentést, illetőleg ha a nyomozó szerv olyan bűncselekmény gyanúját észleli, amelynek elkövetésével személyes mentességet élvező személy megalapozottan gyanúsítható, az erről készült feljegyzést a nyomozásra illetékes ügyészhez kell megküldeni. Ugyanígy kell eljárni akkor is, ha a nyomozás során válik megállapíthatóvá a mentességet élvező személlyel szemben a bűncselekmény megalapozott gyanúja.

A Be. 551. §-ához (Közjogi tisztség betöltésén alapuló mentesség)

 165. §⁹⁵ A törvényben meghatározott közjogi tisztséget betöltő személyek ellen - így különösen

 a) az országgyűlési képviselő, az európai parlamenti képviselő, az Országgyűlés háznapya, az Alkotmánybíróság tagja, az alapvető jogok biztosa és helyettese, az Állami Számvevőszék elnöke és alelnökei, a Költségvetési Tanács elnöke, a bíró és az ügyész ellen,

 b) az országgyűlési képviselő választásán jelöltként igazolt személy ellen [az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 79. § (2) bekezdés] -

 csak a mentelmi jog felfüggesztése után, illetve az arra jogosult előzetes hozzájárulásával indítható büntetőeljárás.

A Be. 553. §-ához (Nemzetközi jogon alapuló mentesség)

166. § (1) A Be. 553. §-ának (1) bekezdésében meghatározott mentességet élvező személy az, akinek az 1965. évi 22. törvényerejű rendelettel kihirdetett, a Diplomáciai kapcsolatokról szóló, 1961. április 18-án megkötött Bécsi Egyezmény 29. és 31. Cikkében meghatározott diplomáciai mentessége, vagy más nemzetközi szerződés alapján e mentességgel egyenértékű mentessége (a továbbiakban együtt: diplomáciai mentesség) van.

 (2)⁹⁶

(3)⁹⁷ A diplomáciai mentesség fennállásának kérdésében - kétség esetén - az ORFK útján a külügyminisztert kell megkeresni.

(4) Ha a büntetőeljárás során adat merül fel arra, hogy az, akinek tanúkénti kihallgatása szükséges, illetőleg aki magánfélként lép fel, diplomáciai mentességet élvező személy, előterjesztést kell tenni az ügyészhez annak érdekében, hogy indítványozza a mentesség felfüggesztésére jogosult döntését.

A Be. 586. §-ához (Biztosíték)

167. § A biztosíték letétbe helyezésére irányuló kérelmet késedelem nélkül meg kell küldeni az ügyészhez.

MÁSODIK RÉSZ

VII. Fejezet

A BŰNCSELEKMÉNY TÖRVÉNYI TÉNYÁLLÁSÁT MEGVALÓSÍTÓ GYERMEKKORÚRA VONATKOZÓ ELJÁRÁSI SZABÁLYOK

168. § (1) Ha a gyermekkorúval szemben annak megalapozott gyanúja merül fel, hogy cselekményével bűncselekmény törvényi tényállását valósította meg, amennyiben erről vallomást tesz - törvényes képviselője vagy eseti gondnok jelenlétében - ki kell kérdezni, és az általa elmondottakat jegyzőkönyvben kell rögzíteni. Törekedni kell arra, hogy a nyomozó szerv a gyermekkorút csak egyszer kérdezze ki.

(2) A törvényes képviselő, illetve az eseti gondnok aláírásával igazolja, hogy a jegyzőkönyv a gyermekkorú által elmondottakat tartalmazza. A gyermekkorú törvényes képviselőjére a 146-151. §-ban foglaltak értelemszerűen irányadók.

(3) A gyermekkorú kikérdezésekor a Be. 117. §-ának (2) bekezdésében meghatározott figyelmeztetés nem alkalmazható, amennyiben azonban a vallomása - a fiatalkorúval vagy a felnőtt korúval együtt elkövetett cselekménnyel kapcsolatban - előreláthatólag máshogyan nem pótolható bizonyítékot tartalmaz, figyelmeztetni kell, hogy a választást a Be. 82. §-a (1) bekezdésének *b)* pontja alapján megtagadhatja.

(4) Ha a törvényes képviselő nem kíván a jogaival élni, értesítésre nem jelenik meg, vagy idő előtt eltávozik, illetve olyan állapotban jelenik meg, hogy törvényes képviselői jogát gyakorolni nem képes, helyette a gyámhatóság útján eseti gondnokot kell kirendelni. Ha eseti gondnok látja el a törvényes képviselőt, lehetőség szerint gondoskodni kell olyan személy jelenlétéről is, akit a gyermekkorú ismer, és aki iránt bizalommal van.

(5) Be kell szerezni a gyermekkorú születési anyakönyvi kivonatának másolatát és azt az iratokhoz kell csatolni.

VIII. Fejezet

KÖZLEKEDÉS KÖRÉBEN ELKÖVETETT BŰNCSELEKMÉNYEK NYOMOZÁSÁRA VONATKOZÓ KÜLÖNÖS SZABÁLYOK

 169. §⁹⁸ Ha arra merül fel gyanú, hogy a közlekedési bűncselekményt szeszes ital fogyasztásából származó alkoholtól ittas állapotban lévő, vagy a vezetési képességre hátrányosan ható egyéb szer befolyása alatt álló személy követte el, az ennek megállapításához szükséges intézkedéseket, nyomozási cselekményeket haladéktalanul el kell végezni.

 170. § (1)⁹⁹ A 169. §-ban meghatározott esetben - lehetőleg már a helyszínen - az intézkedés kezdetén az alkoholfogyasztás kimutatására alkalmas, rendszeresített eszközzel ellenőrizni kell a cselekményben érintett járművek vezetőit, valamint azokat az utasokat és más személyeket, akiknek az esetleges szeszes ital fogyasztása a büntetőjogi felelősség megállapítása szempontjából jelentős lehet.

 (2)¹⁰⁰ Annál, akinél az (1) bekezdés szerinti ellenőrzés eredménye alkoholfogyasztásra utal, hiteles elektromos légalkoholmérő berendezéssel (a továbbiakban: hiteles mérőeszköz) további ellenőrzést kell végezni, melynek során két mérést kell végrehajtani úgy, hogy a második mérésre az első követő 15 perc múlva kerüljön sor.

☞ (3)¹⁰¹ A hiteles mérőeszközzel történő ellenőrzés megkezdése előtt az ellenőrzés alá vont személyt írásban nyilatkoztatni kell arra, hogy szenved-e tüdőbetegségben, illetve hogy az előző 24 órában szedett-e a vezetési képességre hátrányosan ható szert. A nyilatkozatot az ellenőrzés alá vont személlyel alá kell íratni.

171. § (1) Az alkoholfogyasztásra vonatkozó szakértői vizsgálatához szükséges vérvételre és lehetőleg közel azonos időben végzett vizeletminta vételre - a cselekményt követően a legrövidebb időn belül - akkor kell intézkedni, ha az ellenőrzött személy:

☞ a)¹⁰² nyilatkozata szerint tüdőbetegségben szenved, vagy szervezetében a szeszes ital fogyasztásából származó alkohol mellett a vezetési képességre hátrányosan ható egyéb szer jelenléte valószínűsíthető, és a 170. § (1) bekezdése szerinti ellenőrzés eredménye, illetve az ittasság érzékelhető külső jegyei alapján az alkoholfogyasztás gyanúja fennáll,

☞ b)¹⁰³ hiteles mérőeszközzel történő ellenőrzése a cselekményt követő 30 percen belül nem hajtható végre,

☞ c)¹⁰⁴ a 170. § (1) bekezdése szerinti, illetve a hiteles mérőeszközzel történő ellenőrzését, a nyilatkozat megtételét vagy a jegyzőkönyv aláírását megtagadja,

☞ d)¹⁰⁵ olyan állapotban van, amely gátolja a 170. § (1) bekezdése szerinti, illetve a hiteles mérőeszközzel való ellenőrzését, illetőleg a nyilatkozat aláírását,

☞ e)¹⁰⁶ a hiteles mérőeszköz mérési eredményét kétségbe vonja, vagy véralkohol-vizsgálatot kér,
f) nyolc napon túl gyógyuló sérüléssel, vagy annál súlyosabb kimenetellel járó közlekedési baleset okozásával, illetve a közlekedéssel kapcsolatos segítségnyújtás elmulasztása, cserbenhagyás bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható, és a 170. § (1) bekezdése szerinti ellenőrzés eredménye, illetőleg az ittasság érzékelhető külső jegyei alapján az alkoholfogyasztás gyanúja fennáll.

(2) Ha a vizeletminta biztosítása nem lehetséges, kétszeri vérvételre kell intézkedni úgy, hogy a második vérvételre az elsőt követő 30-45 perc között kerüljön sor.

(3) Ha a sérült személytől történő vérmintavétel megghiúsult, intézkedni kell az orvosi ellátás során levett vérmintának - az orvosi célú felhasználását követő - lefoglalása és vizsgálata iránt.

☞ **172. §¹⁰⁷** Ha a járművezetővel szemben alkoholfogyasztás, valamint a vezetési képességre hátrányosan ható egyéb szer fogyasztásának gyanúja egyaránt felmerül, mindkét cselekmény vizsgálatára intézkedni kell. A alkoholfogyasztás, illetőleg a vezetési képességre hátrányosan ható egyéb szer fogyasztásával kapcsolatos szakértői vizsgálatokhoz külön-külön kell biztosítani a vér- és vizeletmintákat.

☞ **173. §¹⁰⁸** (1) Az alkoholfogyasztásra, illetve a vezetési képességre hátrányosan ható egyéb szer fogyasztásra vonatkozó szakértői vizsgálatához szükséges vér-, illetve vizeletminta vételéhez szaktanácsadót kell igénybe venni.

(2) A járművezető, illetve más személy testi sérthetlenségét érintő vérvételről - a Be. 182. §-ának (3) bekezdése alapján - külön rendelkezni kell.

174. § (1) Közlekedési, illetőleg a közlekedés körében elkövetett bűncselekmény megalapozott gyanújának a közlésekor a cselekmény Btk. szerinti minősítésén túl meg kell jelölni a megszegett közlekedési vagy foglalkozási szabályt is. Külföldön történő elkövetés esetén a megszegett, külföldön hatályos közlekedési, illetve foglalkozási szabályt kell megjelölni.

☞ (2)¹⁰⁹ A gyanúsítottat kihallgatásakor nyilatkoztatni kell arra is, hogy a közlekedési bűncselekmény elkövetése előtt mennyit vezetett, mióta vezet az adott járművet, illetőleg mióta vezet ilyen típusú járművet. Azt, hogy a gyanúsított mióta és milyen járművezetésre jogosító okmánnal rendelkezik, ellenőrizni kell a járművezetésre jogosító okmánya, illetve a külön nyilvántartások alapján.

IX. Fejezet

NEM MAGYAR ANYANYELVŰ, ILLETVE NEM MAGYAR ÁLLAMPOLGÁR ÜGYÉBEN FOLYTATOTT ELJÁRÁS KÜLÖNÖS SZABÁLYAI

175. § A nem magyar anyanyelvű gyanúsított kérelmére tolmácsot akkor is ki kell rendelni, ha ismeri a magyar nyelvet.

176. § (1) A nem magyar anyanyelvű gyanúsítottak lehetővé kell tenni, hogy anyanyelvén írásban tegyen nyilatkozatot, melyet a magyar nyelvű fordítással együtt a nyomozási iratokhoz kell csatolni.

(2) Az írásbeli nyilatkozat megtételének lehetőségére történő kioktatást és a gyanúsított erre adott válaszát a kihallgatásáról készített jegyzőkönyvbe kell foglalni.

177. § (1) Nem magyar állampolgár gyanúsított ügyében a nyomozás elrendeléséről, felfüggesztéséről és megszüntetéséről, valamint a személyi szabadságát korlátozó kényszerintézkedésekről a nyomozó szerv 24 órán belül értesíti:

a)¹¹⁰ a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatalnak (a továbbiakban: BÁH) a nyomozó szerv székhelye szerint illetékes hatóságát,

b) más jogszabályban előírt szerveket.

(2) Az értesítésnek tartalmaznia kell:

a) a gyanúsított

aa) természetes személyazonosító adatait,

ab) állampolgárságát,

ac) úti okmányának - illetve ha van, a beutazási vízumának - a számát,

ad) tartózkodási engedélyének számát, érvényességének idejét,

ae) állandó külföldi lakóhelyét,

af) magyarországi tartózkodási helyét,

b) az eljáró nyomozó szerv megnevezését és a bűnügy iktatószámát,

c) a bűncselekmény Btk. szerinti megjelölését és elkövetésének idejét,

d) a nyomozó szerv (az ügyész, a bíróság) intézkedését, az intézkedés idejét,

e) a gyanúsított fogva tartása esetén a fogva tartás helyét.

(3) Ha a nem magyar állampolgár több más állam állampolgára, az általa megjelölt külképviseletet kell értesíteni.

178. § Az illetékes külképviselet, a diplomáciai képviselő és konzuli tisztviselő (a továbbiakban: külképviselet tagja) számára biztosítani kell a Be. 43. §-a (3) bekezdésének a) pontjában, 47. §-ának (1) bekezdésében, valamint 184. §-ának (5) és (6) bekezdésében; továbbá a nemzetközi szerződésekben meghatározott jogait, beleértve az őrizetben, illetve az előzetes letartóztatásban levő gyanúsított látogatását is.

179. § (1)¹¹¹ A nem magyar állampolgár gyanúsítottkénti vagy tanúkénti kihallgatásáról az állampolgársága - ha az érintett több állam állampolgára, az általa megjelölt állampolgársága - szerint illetékes külképviseletet a nyomozó szerv a Külügyminisztériumon keresztül akkor értesíti, ha ezt az érintett kéri.

(2) A gyanúsított kihallgatását a külképviselet értesítése nem késleltetheti. A külképviseletnek a kihallgatáson jelen levő tagja a kihallgatotthoz kérdéseket nem intézhet, észrevételt nem tehet, indítványt nem terjeszthet elő.

(3)¹¹²

(4) A nyomozó szerv a nyomozás befejezéséről köteles értesíteni a BÁH területileg illetékes hatóságát. Biztosíték adása vagy a kiutazási korlátozás okának megszűnése esetén a nyomozó szerv az ügyésznél, illetve a bíróságnál kezdeményi az úti okmány visszatartásának megszüntetését.

180. §¹¹³ Ha a nem magyar állampolgárságú gyanúsított tartózkodási engedéllyel rendelkezik vagy letelepedett, illetve bevándorolt jogállású, a büntetőeljárás megindításáról a nyomozó szerv köteles értesíteni a BÁH-nak a nem magyar állampolgár magyarországi szálláshelye, illetve lakhelye szerint illetékes hatóságát is.

X. Fejezet

ELJÁRÁS A BÜNTETŐELJÁRÁS MÁS ÁLLAM RÉSZÉRE TÖRTÉNŐ ÁTADÁSA ESETÉN

181. § (1) A nyomozási iratokat a büntetőeljárás átadása esetén - a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel - a 15. §-ban meghatározottak szerint kell elkészíteni.

(2) Ha valamely irat eredeti példányának Magyarországon maradásához fontos érdek fűződik, arról másolatot kell készíteni és a nyomozási iratok eredeti példányában is a másolatot kell elhelyezni.

HARMADIK RÉSZ

XI. Fejezet

A NYOMOZÁSI CSELEKMÉNYEK JEGYZŐKÖNYV HELYETT MÁS MÓDON VALÓ RÖGZÍTÉSÉNEK SZABÁLYAI

182. § (1) A nyomozási cselekmények jegyzőkönyv helyett más módon történő rögzítését a nyomozó szerv elrendelheti, illetőleg elrendeli, ha azt a gyanúsított, a védő vagy a sértett - a költségek egyidejű előlegezésével - indítványozza.

(2) A nyomozási cselekmények jegyzőkönyv helyett más módon való rögzítése esetén e fejezet rendelkezései szerint kell eljárni.

183. § (1) A nyomozási cselekmények hangfelvétellel, valamint hang- és képfelvétellel, vagy egyéb berendezéssel (a továbbiakban együtt: technikai eszköz), illetőleg gyorsírással történő rögzítését a nyomozó szerv vezetője rendeli el. A gyorsírással, technikai eszközzel történő rögzítés elrendelésének az iratokból ki kell tűnnie.

(2) A technikai eszközzel rögzített felvételnek, illetőleg a gyorsírással készült iratnak tartalmaznia kell azokat az adatokat, amelyeket a jegyzőkönyvben fel kell tüntetni.

(3) A technikai eszközzel történő rögzítés esetén a nyomozási cselekményt kezdetétől folyamatosan kell rögzíteni. Ha a technikai eszköz meghibásodik, vagy egyéb okból szükségessé válik a felvétel megszakítása, ennek okát és idejét a nyomozási cselekmény folytatásáról felvett jegyzőkönyvben - és ha lehetséges a felvételen is - jelezni kell.

(4) Ha a tanú a technikai eszközzel rögzített nyomozási cselekmény során adatainak zárt kezelését kéri, a felvételt az adatok külön történő rögzítésének idejére meg kell szakítani.

(5) A technikai eszközzel történt rögzítés befejezésekor nyilatkoznatni kell a jelenlévőket, hogy a felvétel az elhangzottakat helyesen tartalmazza-e, és e nyilatkozatukat rögzíteni kell.

184. § (1) A gyorsírást, illetve a technikai eszközzel rögzített felvételt 8 napon belül írásba kell foglalni. A nyomozási cselekményről készült gyorsírás, illetve a technikai eszközzel rögzített felvétel a nyomozási iratok mellékletét képezi.

(2) A gyorsírás, illetve a technikai eszközzel rögzített felvétel írásba foglalt változatát a nyomozó szerv tagja aláírásával és az írásba foglalás időpontjának a feltüntetésével hitelesíti, azt a résztvevőkkel nem kell aláírni.

185. § (1) A nyomozás során készült, illetőleg az eljárás anyagát képező irat megtekintésére, vagy az arról készült másolatra jogosult személy a nyomozási cselekmény technikai eszközzel, illetve gyorsírással történő rögzítése esetén a technikai eszközzel rögzített felvételt, illetve a gyorsírást, valamint az írásba foglalt jegyzőkönyvet egyaránt megtekintheti, illetve azokról is kaphat másolatot.

(2) A gyorsírói feljegyzést és a technikai eszközzel történt rögzítéssel létrejött felvételt a nyomozási iratokkal együtt azok selejtezéséig meg kell őrizni.

(3) Ha a nyomozó szerv vádemelési javaslattal küldi meg az ügyészhez az ügy iratait, a gyorsírói feljegyzésről és a technikai eszközzel történt rögzítéssel létrejött felvételről a nyomozás befejezését követően másolatot kell készíteni, amelyet az irattári példányban kell elhelyezni.

186. § Ha a terhelt, a védő vagy a sértett az eljárási cselekmények gyorsírással vagy technikai eszközzel történő rögzítését indítványozza, az előrelátható költségek indítványozó által történő befizetésére, valamint a ténylegesen felmerült költségek nyomozó szerv általi utalványozására a bűnügyi költségek előlegezéséről szóló miniszteri rendelet vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.

NEGYEDIK RÉSZ

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

187. § (1) Ez a rendelet 2003. július 1-jén lép hatályba, rendelkezéseit a folyamatban lévő büntetőügyekben is alkalmazni kell.

(2)¹¹⁴

¹ Módosította: 8/2008. (IV. 22.) IRM rendelet 3. § 5.

² Módosította: 8/2008. (IV. 22.) IRM rendelet 3. § 5.

³ Megállapította: 21/2006. (IX. 11.) IRM rendelet 1. §. Módosította: 8/2008. (IV. 22.) IRM rendelet 3. § 5.

⁴ Megállapította: 36/2004. (VI. 29.) BM-IM együttes rendelet 1. §. Hatályos: 2004. VII. 2-től. A folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

⁵ Megállapította: 8/2008. (IV. 22.) IRM rendelet 2. § (5). Módosította: 43/2012. (VIII. 23.) BM rendelet 4. § a).

⁶ Beiktatta: 24/2007. (V. 24.) IRM rendelet 1. §. Hatályos: 2007. VI. 1-től.

⁷ Megállapította: 21/2006. (IX. 11.) IRM rendelet 2. §. Hatályos: 2006. IX. 19-től.

⁸ Megállapította: 24/2007. (V. 24.) IRM rendelet 2. §. Hatályos: 2007. VI. 1-től.

⁹ Megállapította: 21/2006. (IX. 11.) IRM rendelet 3. §. Hatályos: 2006. IX. 19-től.

¹⁰ Megállapította: 21/2006. (IX. 11.) IRM rendelet 3. §. Hatályos: 2006. IX. 19-től.

¹¹ Megállapította: 34/2013. (VI. 30.) BM rendelet 19. §. Hatályos: 2013. VII. 1-től.

¹² Megállapította: 21/2006. (IX. 11.) IRM rendelet 5. §. Hatályos: 2006. IX. 19-től.

¹³ Beiktatta: 21/2006. (IX. 11.) IRM rendelet 6. §. Hatályos: 2006. IX. 19-től.

¹⁴ Beiktatta: 21/2006. (IX. 11.) IRM rendelet 6. §. Hatályos: 2006. IX. 19-től.

¹⁵ Megállapította: 24/2007. (V. 24.) IRM rendelet 3. §. Hatályos: 2007. VI. 1-től.

¹⁶ Hatályon kívül helyezte: 21/2006. (IX. 11.) IRM rendelet 33. § (2). Hatálytalan: 2006. IX. 19-től.

¹⁷ Beiktatta: 21/2006. (IX. 11.) IRM rendelet 8. §. Hatályos: 2006. IX. 19-től.

¹⁸ Beiktatta: 21/2006. (IX. 11.) IRM rendelet 8. §. Hatályos: 2006. IX. 19-től.

- ¹⁹ *Megállapította: 11/2010. (III. 31.) IRM rendelet 35. §. Hatályos: 2010. IV. 1-től.*
- ²⁰ *Megállapította: 11/2010. (III. 31.) IRM rendelet 35. §. Hatályos: 2010. IV. 1-től.*
- ²¹ *Módosította: 34/2013. (VI. 30.) BM rendelet 23. § a).*
- ²² *Beiktatta: 21/2006. (IX. 11.) IRM rendelet 10. §. Hatályos: 2006. IX. 19-től.*
- ²³ *Beiktatta: 21/2006. (IX. 11.) IRM rendelet 10. §. Hatályos: 2006. IX. 19-től.*
- ²⁴ *Megállapította: 21/2006. (IX. 11.) IRM rendelet 11. § (1). Hatályos: 2006. IX. 19-től.*
- ²⁵ *Megállapította: 21/2006. (IX. 11.) IRM rendelet 11. § (2). Hatályos: 2006. IX. 19-től.*
- ²⁶ *Megállapította: 21/2006. (IX. 11.) IRM rendelet 11. § (2). Hatályos: 2006. IX. 19-től.*
- ²⁷ *Megállapította: 30/2009. (VIII. 7.) IRM rendelet 14. §. Hatályos: 2009. VIII. 13-tól.*
- ²⁸ *Megállapította: 21/2006. (IX. 11.) IRM rendelet 12. §. Hatályos: 2006. IX. 19-től.*
- ²⁹ *Megállapította: 21/2006. (IX. 11.) IRM rendelet 13. §. Hatályos: 2006. IX. 19-től.*
- ³⁰ *Beiktatta: 11/2010. (III. 31.) IRM rendelet 36. §. Hatályos: 2010. IV. 1-től.*
- ³¹ *Módosította: 24/2007. (V. 24.) IRM rendelet 14. § (3).*
- ³² *Megállapította: 21/2006. (IX. 11.) IRM rendelet 14. §. Hatályos: 2006. IX. 19-től.*
- ³³ *Megállapította: 21/2006. (IX. 11.) IRM rendelet 15. §. Hatályos: 2006. IX. 19-től.*
- ³⁴ *Megállapította: 21/2006. (IX. 11.) IRM rendelet 15. §. Hatályos: 2006. IX. 19-től.*
- ³⁵ *Módosította: 24/2007. (V. 24.) IRM rendelet 14. § (3).*
- ³⁶ *Megállapította: 30/2009. (VIII. 7.) IRM rendelet 15. §. Hatályos: 2009. VIII. 9-től.*
- ³⁷ *Módosította: 21/2006. (IX. 11.) IRM rendelet 33. § (3) a).*
- ³⁸ *Módosította: 21/2006. (IX. 11.) IRM rendelet 33. § (3) b).*
- ³⁹ *Hatályon kívül helyezte: 21/2006. (IX. 11.) IRM rendelet 33. § (2). Hatálytalan: 2006. IX. 19-től.*
- ⁴⁰ *Módosította: 24/2007. (V. 24.) IRM rendelet 14. § (3).*
- ⁴¹ *Megállapította: 21/2006. (IX. 11.) IRM rendelet 16. §. Hatályos: 2006. IX. 19-től.*
- ⁴² *Módosította: 21/2006. (IX. 11.) IRM rendelet 33. § (3) b).*
- ⁴³ *Módosította: 21/2006. (IX. 11.) IRM rendelet 33. § (3) b).*
- ⁴⁴ *Módosította: 21/2006. (IX. 11.) IRM rendelet 33. § (3) b).*

- ⁴⁵ *Megállapította: 24/2007. (V. 24.) IRM rendelet 4. §. Hatályos: 2007. VI. 1-től.*
- ⁴⁶ *Megállapította: 24/2007. (V. 24.) IRM rendelet 5. §. Hatályos: 2007. VI. 1-től.*
- ⁴⁷ *Számozását módosította: 24/2007. (V. 24.) IRM rendelet 6. §.*
- ⁴⁸ *Beiktatta: 24/2007. (V. 24.) IRM rendelet 6. §. Hatályos: 2007. VI. 1-től.*
- ⁴⁹ *Beiktatta: 21/2006. (IX. 11.) IRM rendelet 17. §. Hatályos: 2006. IX. 19-től.*
- ⁵⁰ *Megállapította: 8/2008. (IV. 22.) IRM rendelet 2. § (6). Hatályos: 2008. IV. 30-tól.*
- ⁵¹ *Megállapította: 21/2006. (IX. 11.) IRM rendelet 18. §. Hatályos: 2006. IX. 19-től.*
- ⁵² *Beiktatta: 21/2006. (IX. 11.) IRM rendelet 19. §. Hatályos: 2006. IX. 19-től.*
- ⁵³ *Beiktatta: 21/2006. (IX. 11.) IRM rendelet 19. §. Hatályos: 2006. IX. 19-től.*
- ⁵⁴ *Megállapította: 21/2006. (IX. 11.) IRM rendelet 20. §. Hatályos: 2006. IX. 19-től.*
- ⁵⁵ *Hatályon kívül helyezte: 82/2012. (XII. 28.) BM rendelet 6. § a). Hatálytalan: 2013. I. 1-től.*
- ⁵⁶ *Módosította: 11/2010. (III. 31.) IRM rendelet 43. § (1) e).*
- ⁵⁷ *Hatályon kívül helyezte: 21/2006. (IX. 11.) IRM rendelet 33. § (2). Hatálytalan: 2006. IX. 19-től.*
- ⁵⁸ *Beiktatta: 34/2013. (VI. 30.) BM rendelet 20. §. Hatályos: 2013. VII. 1-től.*
- ⁵⁹ *Beiktatta: 34/2013. (VI. 30.) BM rendelet 20. §. Hatályos: 2013. VII. 1-től.*
- ⁶⁰ *Megállapította: 8/2008. (IV. 22.) IRM rendelet 2. § (7). Hatályos: 2008. IV. 30-tól.*
- ⁶¹ *Megállapította: 21/2006. (IX. 11.) IRM rendelet 21. §. Hatályos: 2006. IX. 19-től.*
- ⁶² *Beiktatta: 21/2006. (IX. 11.) IRM rendelet 22. §. Hatályos: 2006. IX. 19-től.*
- ⁶³ *Beiktatta: 21/2006. (IX. 11.) IRM rendelet 22. §. Hatályos: 2006. IX. 19-től.*
- ⁶⁴ *Megállapította: 21/2006. (IX. 11.) IRM rendelet 23. §. Hatályos: 2006. IX. 19-től.*
- ⁶⁵ *Megállapította: 8/2008. (IV. 22.) IRM rendelet 2. § (8). Módosította: 43/2012. (VIII. 23.) BM rendelet 4. § b).*
- ⁶⁶ *Megállapította: 36/2004. (VI. 29.) BM-IM együttes rendelet 2. §. Hatályos: 2004. VII. 2-től. A folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.*
- ⁶⁷ *Hatályon kívül helyezte: 36/2004. (VI. 29.) BM-IM együttes rendelet 4. § (2). Hatálytalan: 2004. VII. 2-től.*
- ⁶⁸ *Megállapította: 21/2006. (IX. 11.) IRM rendelet 24. § (1). Hatályos: 2006. IX. 19-től.*
- ⁶⁹ *A második mondatot beiktatta: 21/2006. (IX. 11.) IRM rendelet 24. § (2). Hatályos: 2006. IX. 19-től.*

- ⁷⁰ *Megállapította: 11/2005. (III. 24.) BM-IM együttes rendelet 3. §. Hatályos: 2005. IV. 1-től.*
- ⁷¹ *Megállapította: 8/2008. (IV. 22.) IRM rendelet 2. § (9). Módosította: 43/2012. (VIII. 23.) BM rendelet 4. § c).*
- ⁷² *Módosította: 8/2008. (IV. 22.) IRM rendelet 3. § 5.*
- ⁷³ *Hatályon kívül helyezte: 11/2005. (III. 24.) BM-IM együttes rendelet 5. §. Hatálytalan: 2005. IV. 1-től.*
- ⁷⁴ *Módosította: 8/2008. (IV. 22.) IRM rendelet 3. § 5.*
- ⁷⁵ *Beiktatta: 11/2010. (III. 31.) IRM rendelet 37. §. Hatályos: 2010. IV. 1-től.*
- ⁷⁶ *Hatályon kívül helyezte: 82/2012. (XII. 28.) BM rendelet 6. § b). Hatálytalan: 2013. I. 1-től.*
- ⁷⁷ *Megállapította: 20/2009. (VI. 19.) IRM rendelet 29. §. Hatályos: 2009. VI. 30-tól.*
- ⁷⁸ *Megállapította: 21/2006. (IX. 11.) IRM rendelet 26. §. Hatályos: 2006. IX. 19-től.*
- ⁷⁹ *Megállapította: 21/2006. (IX. 11.) IRM rendelet 27. §. Hatályos: 2006. IX. 19-től.*
- ⁸⁰ *Beiktatta: 21/2006. (IX. 11.) IRM rendelet 28. §. Hatályos: 2006. IX. 19-től.*
- ⁸¹ *Beiktatta: 21/2006. (IX. 11.) IRM rendelet 28. §. Hatályos: 2006. IX. 19-től.*
- ⁸² *Beiktatta: 24/2007. (V. 24.) IRM rendelet 7. §. Hatályos: 2007. VI. 1-től.*
- ⁸³ *Megállapította: 24/2007. (V. 24.) IRM rendelet 8. §. Hatályos: 2007. VI. 1-től.*
- ⁸⁴ *Megállapította: 24/2007. (V. 24.) IRM rendelet 9. §. Hatályos: 2007. VI. 1-től.*
- ⁸⁵ *Megállapította: 8/2008. (IV. 22.) IRM rendelet 2. § (10). Hatályos: 2008. IV. 30-tól.*
- ⁸⁶ *Megállapította: 43/2012. (VIII. 23.) BM rendelet 3. §. Hatályos: 2012. IX. 1-től.*
- ⁸⁷ *Beiktatta: 21/2006. (IX. 11.) IRM rendelet 29. §. Hatályos: 2006. IX. 19-től.*
- ⁸⁸ *Megállapította: 8/2008. (IV. 22.) IRM rendelet 2. § (11). Hatályos: 2008. IV. 30-tól.*
- ⁸⁹ *Módosította: 21/2006. (IX. 11.) IRM rendelet 33. § (3) c).*
- ⁹⁰ *Megállapította: 21/2006. (IX. 11.) IRM rendelet 30. §. Hatályos: 2006. IX. 19-től.*
- ⁹¹ *Megállapította: 24/2007. (V. 24.) IRM rendelet 10. §. Hatályos: 2007. VI. 1-től.*
- ⁹² *Hatályon kívül helyezte: 21/2006. (IX. 11.) IRM rendelet 33. § (2). Hatálytalan: 2006. IX. 19-től.*
- ⁹³ *Módosította: 71/2012. (XII. 14.) BM rendelet 4. §.*
- ⁹⁴ *Megállapította: 21/2006. (IX. 11.) IRM rendelet 31. §. Hatályos: 2006. IX. 19-től.*
- ⁹⁵ *Megállapította: 34/2013. (VI. 30.) BM rendelet 21. §. Hatályos: 2013. VII. 1-től.*

- ⁹⁶ *Hatályon kívül helyezte: 34/2013. (VI. 30.) BM rendelet 24. §. Hatálytalan: 2013. VII. 1-től.*
- ⁹⁷ *Módosította: 8/2008. (IV. 22.) IRM rendelet 3. § 5.*
- ⁹⁸ *Megállapította: 34/2013. (VI. 30.) BM rendelet 22. §. Hatályos: 2013. VII. 1-től.*
- ⁹⁹ *Módosította: 34/2013. (VI. 30.) BM rendelet 23. § b).*
- ¹⁰⁰ *Módosította: 34/2013. (VI. 30.) BM rendelet 23. § c).*
- ¹⁰¹ *Módosította: 34/2013. (VI. 30.) BM rendelet 23. § d).*
- ¹⁰² *Módosította: 34/2013. (VI. 30.) BM rendelet 23. § e).*
- ¹⁰³ *Módosította: 34/2013. (VI. 30.) BM rendelet 23. § f).*
- ¹⁰⁴ *Módosította: 34/2013. (VI. 30.) BM rendelet 23. § f).*
- ¹⁰⁵ *Módosította: 34/2013. (VI. 30.) BM rendelet 23. § f).*
- ¹⁰⁶ *Módosította: 34/2013. (VI. 30.) BM rendelet 23. § g).*
- ¹⁰⁷ *Módosította: 34/2013. (VI. 30.) BM rendelet 23. § h).*
- ¹⁰⁸ *Módosította: 34/2013. (VI. 30.) BM rendelet 23. § h).*
- ¹⁰⁹ *Módosította: 34/2013. (VI. 30.) BM rendelet 23. § i).*
- ¹¹⁰ *Módosította: 8/2007. (III. 6.) IRM rendelet 4. § (2) b).*
- ¹¹¹ *Megállapította: 24/2007. (V. 24.) IRM rendelet 12. §. Hatályos: 2007. VI. 1-től.*
- ¹¹² *Hatályon kívül helyezte: 82/2012. (XII. 28.) BM rendelet 6. § c). Hatálytalan: 2013. I. 1-től.*
- ¹¹³ *Megállapította: 24/2007. (V. 24.) IRM rendelet 13. §. Hatályos: 2007. VII. 1-től.*
- ¹¹⁴ *Hatályon kívül helyezte: 118/2008. (V. 8.) Korm. rendelet 3. § 104. Hatálytalan: 2008. V. 16-től.*